

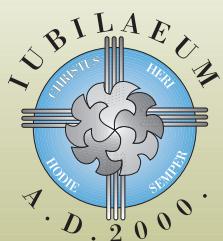
ISSN 1331-8500

Ignacijev *put*

GODINA XVI

BROJ 2 (25)

2000.

INFORMATIVNI LIST ZA PRIJATELJE DRUŽBE ISUSOVE

Ignacijev put

INFORMATIVNI LIST

za prijatelje Družbe Isusove

ISSN 1331-8500

2/2000., broj 25, godina XVI

IZDAVAČ

Provincijalat Hrvatske pokrajine
Družbe Isusove
Palmotičeva 31, HR-10 000 Zagreb
p.p. 669

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK

o. Mate Božinović, DI

UREDNIČKO VIJEĆE

Tomislav Ćurić, DI
Danijel Koraca, DI
Silvije Mudri, DI
Željko Paša, DI
Vedran Šmitran, DI

TEHNIČKI UREDNIK

Darko Perković, DI

LEKTURA

Anda Jakovljević

TISAK

Toma-graf, Zagreb

SLOG

Ibis grafika, d.o.o., Zagreb

ADRESA UREDNIŠTVA

Jordanovac 110
HR-10000 Zagreb
p.p. 169

NASLOVNA STRANICA

Sudionici jubilarog hodočašća
Hrvatske pokrajine DI na Trgu
sv. Petra u Vatikanu

ZADNJA STRANICA

Br. Zdenko Vidović, DI:
Monogram IHS

Razgovor s o. Generalom

Internet-molitva

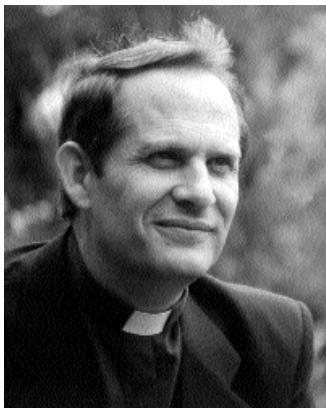
**Pray?
at my computer?**
17 Try it.
www.sacredspace.ie

Susret EJIF-a u Albaniji

RAZMIŠLJANJE Betlehemska poruka **4 INTERVEIW**
Razgovor s o. Generalom, DI 5 IZ POVIJESTI DRUŽBE Br. Nikola Bilić, DI **9 Mučenici Bokserskoga ustanka 11 DUHOVNOST** Zvanje posvećenoga života **13 Tri načina poniznosti 15 Internet-molitva 17 AKTIVNOSTI**
SKOLASTIKÂ Hrvatski znakovni jezik na Internetu **18 Susret isusovaca u formaciji 20 U PRIRODI** Izlet na Velebit **21 NAŠI** Naši novaci **24 Naši jubilarci 26 Naši pokojni 27 VIJESTI** Dakonsko redenje; Misa zaziva Duha Svetoga; Otvorenje nove zgrade Filozofskoga fakulteta Družbe Isusove; Hodočašće u Rim **30 NOVE KNJIGE 31 PROPOVIJED**
MSGR. PERE SUDARA 32 ISUSOVCI NA WEB-u 34-35

Poštovani čitatelji Ignacijeva puta!

Velika jubilarna – sveta godina 2000. približava se svršetku, a s njome završava i desetljeće i stoljeće i tisućljeće. Ako je tko u toj godini očekivao neke spektakularne i neobične događaje, možda će biti razočaran, premda ni ta godina – kao ni cijelo stoljeće – nije bila siromašna raznim teškim i sumornim, ali i vedrim i radosnim trenucima. Za nas kršćane svi su ti trenuci Božji dar, svjedoci Božje ljubavi prema nama, pa i onda kad smo željeli da što prije prođu.

Pri svršetku godine slavimo Božić – dan rođenja Isusa Krista – prema kojem i brojimo godine i tisućljeća, očekujući konačan završetak svega zajedno s njime. Proteklih 2000 godina dovoljno dokazuju da je Kristovim rođenjem ušlo nešto novo u svijet, da su oni koji su se držali njegove evandeoske poruke u taj svijet i među ljudi unosili trak svjetla i topline. To su velikani koje iz dana u dan kroz cijelu godinu spominjemo u kalendaru, a i mnogo više onih koji su ostali nezapaženi i zaboravljeni. Svi nas oni zovu da i mi u svom vremenu, u godini i tisućljeću koje započinje, nastojimo svoje i tuđe životne putove osvjetljavati nadom i grijati ljubavlju.

Željeli bismo da vam ovaj naš list, prigodom božićnih blagdana i smjene tisućljećâ, bude pomoć i putokaz. Nadamo se da ćete i u ovom broju naći prijedloge koji će vas zanimati. Tu su uobičajene vijesti o našem radu, o našim novacima, redenicima, jubilarima i pokojnjima. Dobit ćete uvid u naš rad i nastojanja u izvršenju poslanja i poziva koji smo od Gospodina dobili, npr. o blagoslovu nove zgrade našega Filozofskog fakulteta, o projektu znakovnoga jezika za osobe oštećena sluha te o jednom od načina odmora kao što je planinarenje na Velebitu. Radovat ćemo se ako vam čitanje ovih stranica unese više vedrine u svakodnevnicu.

Čestitajući vam jubilarni Božić – dvijetusućiti rođendan Isusa Krista – želimo da vam Gospodin i dalje sipa obilje svojih darova i milosti i u sljedećoj godini – prvoj u novom stoljeću i tisućljeću, kao što je to činio u prošloj jubilarnoj godini.

*Vaš u Kristu odani o. Ivan Macan, DI,
provincijal Hrvatske pokrajine Družbe Isusove*

Betlehemska poruka

Tomislav Ćurić, DI

Ponovo je na naša srca 'pokucao' blagdan Božića. Bor, anđeli, jaslice, Dijete u njima, pjesme, poezija, snijeg, nova odijela i darovi – sve su to 'ukrasi' božićnog vremena koji nas okružuju i stvaraju u srcu ugodaj koji jedino Božić može darovati. No, Božić ima i puno dublje značenje od svih njegovih simbola, a to je da se u njima ogleda najveći događaj povijesti, utjelovljenje Bogočovjeka, Isusa Krista. Jednoga točno određenog dana, kada su se bila ispunila vremena, Bog se očitovao čistoj Djevici iz Nazareta, zamolivši je da u ljudskom domu može stanovati i živjeti. Ona je na to pristala te se Bogočovjek utjelovio u njezinu krilu, i božanski Život se tako nepovratno utkao u vremenitu stvarnost ljudske povijesti.

Ipak, da bismo nešto rekli o ovom blagdanu, moramo iznova prvo priznati da je to tajna, božanska i do kraja neizreciva tajna, koju Sveti pismo objavljuje riječju Emanuela, a to znači da je Bog prisutan među nama. Prisutan na način čovjeka, Djetešća, u kojem vjera slavi objavu pravoga Života, Istine i Ljubavi. Da, to božansko Djetešće došlo je među nas da nikada ne ode, da nas pouči siromaštvo, odricanju, da sebe oduzme sebi i dadne se nama, ne misleći pritom na sebe. On od nas uzima na sebe našu bijedu, slabosti, strahove, a zauzvrat, hrani nas svojim božanskim Tijelom u kojem imamo život i sreću. Ah, što reći, nego, Bog nam je darovan i s njime sve što jest, jer sve je njegovo. Stoga, slavljenje otajstva Božića zahtijeva više od pukoga znanja i razmišljanja, zahtijeva srce koje je spremno vjerovati da je ono Djetešće na slami pravi Bog, srce koje se raduje naočigled Životu koji strui u Vječni život. Ustvari, poruka Božića je poruka radosti, jer ne može biti žalosti kad se rada novi Život. Također, možemo reći da se sve mijenja i nestaje, a ta poruka radosti i mira ne može zamrijeti niti se Svjetlo božićne noći može utrnuti. To nas

Svjetlo uvijek dovodi do štalice da barem na trenutak odmorimo svoju glavu na neotesanoj i hrapavoj gredi njezinih jaslica. Tu je sve što trebamo i želimo, ali moramo oživjeti vjeru jer samo njome primamo sve što nam je mali Božić spreman podijeliti i darovati. Njega pak nazivamo i Spasiteljem i stoga, ako nismo sposobni promatraljući ga, preseliti se u mislima u Getsemani, na Kalvariju te u Raspetome na Križu prepoznati ga, tada možemo sa sigurnošću reći da mi od otajstva Božića nismo ništa shvatili. I upravo iz jaslica taj nas Spasitelj ohrabruje i govori nam da od ove božićne noći nismo više sami. Ako smo siromašni, on je još siromašniji. Ako smo nemoćni pred moćnicima, on je još nemoćniji. Ako smo proggnani iz svoje domovine, i on je bio proggnan. Ako smo znojni, opterećeni i umorni, znajmo da je njegov znoj bio krvav, a da nas on želi okrijepiti i odmoriti. Život nas je razapeo, znajmo, i njega je razapeo. Grijeh nas muči, znajmo on nam prašta i pita tko je to bez grijeha. Imajmo na umu riječi koje govori sv. Augustin: "Bog je samo zlima strah i trepet, dok onima koji su dobre volje on je Otac." Stoga, kleknimo pred njegove jaslice te ga u miru i iskrena srca zapitajmo: "Što mi imaš reći, moj Bože?" Nakon dobivena odgovora spoznat ćemo što je to uistinu blagdan Božića. Shvatit ćemo da je to svijest o prisutnom Bogočovjeku koji nas ljubi i kojega mi ljubimo. Poklonimo mu se! IP

Razgovor s ocem Generalom prilikom njegova posjeta Hrvatskoj pokrajini Družbe Isusove

Razgovor vodio: Danijel Koraca, DI

Otac Peter Hans von Kolvenbach, vrhovni poglavar Družbe Isusove boravio je u Hrvatskoj od 5. do 7. studenoga. Iskoristili smo to vrijeme za kratak interview.

Kao vrhovni poglavar Vi ste osoba koja je najbolje upućena u stanje u Družbi. Možete li nam reći gdje su isusovci danas najangajirani? Koji su to krajevi kamo nitko neće ići, a isusovci su u njih poslani?

Teško je napraviti preciznu statistiku budući da se toliko isusovaca velikodušno posvećuje na više apostolskih djela. Više je nego vjerojatno da najveći broj isusovaca radi na polju obrazovanja i formacije. Istu važnost treba imati svaki pastoralni posao, jednakno u duhovnom vodstvu – središta ignacijske duhovnosti, kuće duhovnih vježbi – kao i u 2000 župa u kojima je Družba svestrano angažirana, sve u službi Crkvi. Iako u svim tim aktivnostima Družba ne prestaje vjerovati u našu misiju naviještanja pravde kraljevstva Božjega i ukazivanja na nepravdu oko nas, bio bih zadovoljniji da je više isusovaca angažirano na socijalnom području, osobito u radu s izbjeglicama. Konačno, da bi naviještali Riječ, isusovci nastavljaju govoriti i pisati, koristeći sve više i više moderna sredstva priopćivanja. Poslani smo zapravo tamo kamo drugi ne žele ili ne mogu ići kao što je naš nedavni dolazak u Ankaru, u Turskoj. Ali najteže je kod svih tih aktivnosti zadržati naše specifično poslanje: donošenje besplatna Kristova dara preko svih naših ministerija u svijetu koji vjeruje da mu On više nije potreban – nositi srce Gospodinove Crkve do krajnjih granica svijeta.

**Kako zamišljate današnjega isusovca?
Koje bi trebale biti njegove značajke?**

Snagom karizme koju nam je Duh povjedio, na isusovca današnjice gledam onako kako ga je sv. Ignacije gledao u prošlosti, tj. kao čovjeka u poslanju. To se poslanje sastoji u tome da nastavlja Kristovo djelo donoseći taj besplatan dar – a to je sam Isus – muževima i ženama našega vremena, osobito tamo gdje Gospodin još nije poznat, ili možda tamo na našim ulicama, gdje je još slabo poznat. Budući da je isusovac čovjek u poslanju, čovjek koji je poslan, bit će vrlo pozoran na sve što hoće i želi. Onaj koji ga šalje, tj. Gospodin. Odatle slijedi da je bliskost s Isusom od prvotne važnosti u životu jednoga isusovca, kao i molitveno razlučivanje da bi se otkrilo što On hoće da mi činimo, kako bi se ostvarilo naše poslanje danas i u središtu života ljudi. To je ono mjesto gdje isusovci nalaze svoj izvor velike raspoloživosti: ići posvuda kamo ih Gospodin šalje, iskreno siromaštvo u kojem se ne ide za vlastitim interesom nego se radi samo o služenju Kraljevstvu i, osobito, apostolska ljubav da bi njegovo kraljevstvo došlo do svake ljudske osobe kako bi čovječanstvo imalo život, pravi život u izobilju.

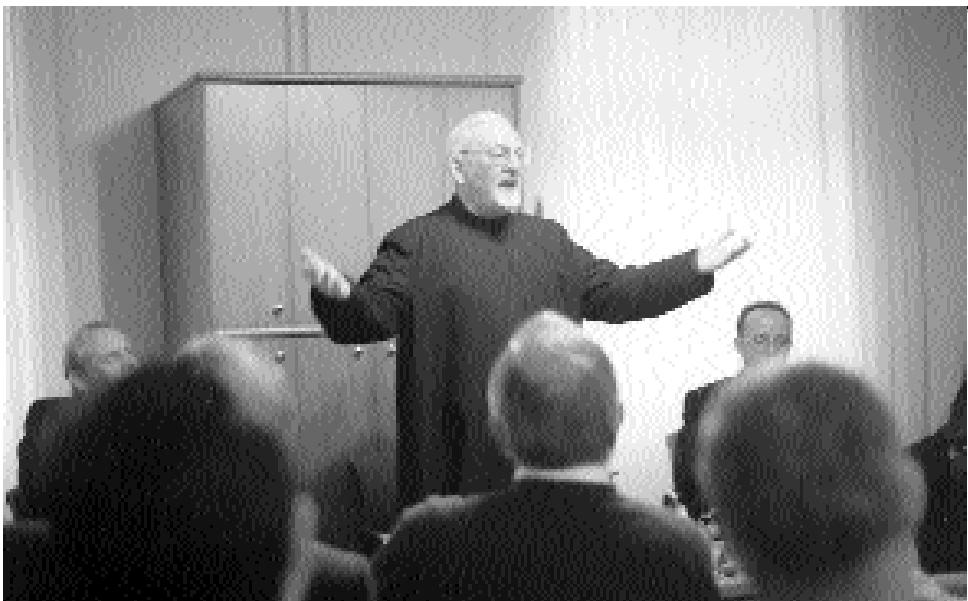
Gledajući broj novaka u Europi, možemo reći da je prisutna stanovita kriza zvanja. I u Hrvatskoj osjećamo isto. U čemu je problem? Zašto mlade ne privlači redovnički život, konkretno isusovci?

Ne manjka razloga da bi se objasnila kriza zvanja u Europi. Malo djece, puno sekularizacije. Crkveni i redovnički život, ponekad bez životnosti i čvrstoće, ne privlači mlade. Ali tu je također svakidašnjost življenja među razvedenima i rastavljenima, bivšim svećenstvom i bivšim redovništvom, među onima koji ne podupiru nastojanje za život, iako nasuprot tome toliko mladih velikodušno daje nekoliko godina u službi za siromašne. U toj situaciji ne treba zaboraviti privlačnost laika koji uzimaju odgovornost u služenju Crkve, ne ulazeći u bogoslovije ili novicijate. Moramo moliti za zvanja, živjeti naš redovnički život tako autentično i radosno da možemo i s Gospodinom pozvati mlade: "Dodi i vidi". Bez sumnje, Gospodin je taj koji poziva i budi zvanja. Na nama je teška odgovornost da živimo tako jasno i vidljivo svoje poslanje da mladi koje je Gospodin pozvao mogu prepoznati u našem životu ono što

oni traže od Gospodina. Ne bi bilo ispravno vidjeti ovu krizu zvanja kao naslijedenu sudbinu; nasuprot tome, moramo uvidjeti da smo i mi odgovorni za to.

Kao redovnici zavjetujemo doživotno siromaštvo, čistoću i poslušnost. Mnogi, većinom mladi, vide jedinu poteškoću redovničkoga života u obdržavanju čistoće. Kako Vi gledate na tu pojavu?

Nema ništa začudujuće u tome da čistoća kao izraz naše sposobnosti za ljubav jest zahtjevan životni zadatak. Već prva knjiga Biblije svjedoči da ljudska osoba nije stvorena da bi ostala sama. Ona je tu da bi voljela drugoga i u tome sazrijevala. Ako staračavjetni muževi i žene nisu uspijevali vidjeti dalje od bračne ljubavi, u zori Novoga zavjeta ljudska osoba otkriva iskustvo da jedinstvena Gospodinova ljubav može ispuniti naše srce: On sa mnom, ja s njim, već izrečena ljubav u Pjesmi nad pjesmama, pa življena životom Ivana Krstitelja. Onaj koji vjeruje jedino u zemaljsko i ograničava se samo na ono što se dogodilo kroz povijest, neće nikada biti oslojen ljubavlju Krista

O. Kolvenbach u razgovoru s isusovcima Hrvatske pokrajine, Jordanovac, Zagreb, 7. studenoga 2000.

Uskrsloga. Istina je da naša kultura gleda na seksualnost kao jedini izraz ljudske ljubavi: to je realna opasnost za svaku ljubav. U svom temelju redovnička čistoća izvire iz naše vjere u pashalno otajstvo, koje nam daje da živimo s Uskrsnim kao osoba s osobom, srce sa srcem, u istoj ljubavi za spas svijeta. "Gdje je vaše srce?" pita Isus i ovo pitanje ostaje nešto što je najsržnije kada se radi o čistoći.

Čovjek današnjice često je opisan kao hedonist, konzumist, onaj koji se brine samo za materijalna dobra. S jedne strane, imamo bogate, koji svakim danom bivaju bogatiji, i, s druge strane, siromašne. Ako su i jedni i drugi potrebni Kristu, kojima Isusovac treba biti bliži?

Sveti Ignacije nije htio ostaviti Družbi jedan određeni apostolat, npr. samo kolegije. Družba treba ostati raspoloživa za svako poslanje koje joj daje sveti otac – što je aktualno i danas – i za svaki apostolski izbor učinjen nakon duhovnoga razlučivanja koji traži volju Božju za nas u izazovima i dogadjajima u našoj domovini, u našem vremenu. To je i kontempliranje sa svetim Ignacijem otajstava Kristova života koji nam ukazuju sve što moramo izabrati kao službenici u Kristovu poslanju. Isus, često nasuprot navikama svojih suvremenika, traži susret s bijednicima, čak i s odbačenim i neželjenim gubavcima. On želi biti služen u bolesnom i zatvorenom. Ipak, taj jasan i božanski izbor za siromašne nikako ne isključuje kontakt s bogatima. Upravo zato da bi im se reklo da oni ne časte Oca ako se ne osjećaju odgovornima, ako se ne odnose prema siromašnima kao prava "braća". U tom smjeru sveti je Ignacije odbio izabrati jedne ili druge. Ako "bogati" i "budući bogati" od nas prihvate ovu Kristovu poruku, onda zaista blaženi siromašni jer onaj drugi je dobar Samarijanac.

U društvu je sve prisutniji individualizam. Čak i današnji odgoj uči da nismo potrebni drugih, da trebamo biti 'slobodnici', što nije u skladu s Evandeljem. Kakvo je stanje u Družbi?

Individualizam je manjak jedne kvalitete. Danas čovjek voli uzeti svoj život u svoje ruke. Umjesto da slijedi i mehanički oponaša druge, on se želi postaviti kao onaj koji je odgovoran, koji daje svoje osobne odgovore na pitanja koja mu se postavljaju i želi dati osoban pečat svemu što čini. Duhovne vježbe vode čovjeka prema osobnom susretu s Gospodinom, da učini vlastite izbore koje Gospodin osobno traži. Samo – to je neka vrsta proturječja – da bi postao netko, on sam, potreban je drugi koji može biti otac ili majka, učitelj ili duhovnik, poslodavac ili kolega. Onaj koji se otvara drugome obogaćuje se njegovom osobnošću, a onaj koji se zatvara u samoga sebe, izolira se od svih drugih – evo pravoga individualizma – osiromašuje se. Zbog toga je razloga sv. Ignacije htio u Družbi jake osobnosti za poslanje, ali koji, umjesto da slijede neki svoj osobni posao, žele raditi kao prijatelji u Gospodinu u zajedništvu duha i srca. Kao u evanđelju, svatko je pozvan vlastitim imenom – Petar, Ivan – da bi živjeli i vjerovali u bratskom zajedništvu kome je izvor i nadahnuc Gospodin.

Danas se može reći da su ljudi u potrazi za duhovnošću. Zašto se istočna, nekršćanska duhovnost pokazuje privlačnijom od kršćanske?

Točno je, postoji traganje za duhovnošću. Duhovnost se ne vraća u naše zemlje, ona ih nije nikada napustila. Na posljednjoj biskupskoj sinodi za Europu jedan je biskup uživkuo da ljudska osoba nije po prirodi kršćanska, ali da ona traži duhovnost svuda gdje vjeruje da će otkriti njenu prisutnost. To može biti u šansonama, napjevinama, to se nalazi u zanosu prema nekim vidicima azijske duhovnosti, ali to je bjelodano i u velikoj rijeci hodočasnika prigodom Velikog jubileja. Da se ne zaboravi, postoji 2 000 000 mladih koji nisu uvijek u potrazi za Crkvom, ali uvijek su u traganju za nekim duhovnim iskustvom mnoštva. Sve što učenja nekršćana i sekti nude od duhovnosti, Crkva također može ponuditi svojim nepresušnim kršćanskim nasljedjem. Ali ponuda nije učinjena na način da se

moderan čovjek može osjetiti zahvaćen. Jer ritam modernoga života jest takav da traži da čovjek bude zahvaćen. Traži u Aziji nutrinu i harmoniju, način da se vrati k sebi i da se obnovi. Velik uspjeh crkvenih pokreta, kao što su karizmatski i neokatolici, pokazuje da Crkva ima u svojoj riznici i staroga i novoga na raspolaaganju za tolike inicijative da odgovori na tu duhovnu žed.

Na kraju ovoga razgovora, možete li nam dati svoju viziju Isusovca budućnosti, u ovom trećem mileniju u koji uskoro ulazimo?

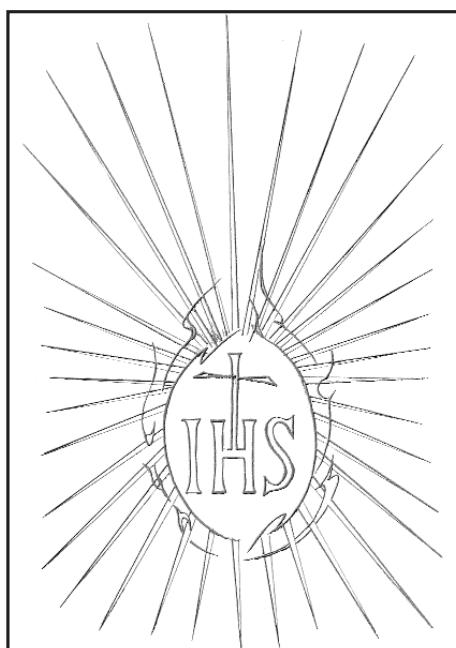
Isusovci, dok su bili okupljeni u duhovnom razlučivanju na posljednjoj generalnoj kongregaciji, nastojali su, ohrabreni od Ivana Pavla II., odgovoriti na ta pitanja. Konkretno oni su razlučili trostruku dimenziju istoga poslanja.

Kao prvo, donositi Krista, njegov život i njegove vrijednosti u našu modernu kultu-

ru koja ima tendenciju udaljiti se od Evangelija i Kristove Crkve. Zbog tog razloga ostaju važna sva područja obrazovanja i formacije, duhovnoga vodstva, osobito kroz duhovne vježbe.

Zatim, nikako zbog ideoloških i političkih razloga, nego jer je Gospodin donio radosnu vijest napose siromašnima koji su onda zbog toga blaženi, naše poslanje ostaje na strani Kristova poslanja koje usvaja riječima i, prije svega djelima, socijalni nauk Crkve, koji je toliko naglasio Sveti Otac.

Konačno, sve misionarske aktivnosti se ne odvijaju u pobjedničkom duhu, nego u duhovnosti dijaloga. "Ne namećite Krista, nego Ga predlažite", ne prestaje ponavljati Papa. Isusovac ovoga milenija treba biti čovjek dijaloga koji živi zajedno s muževima i ženama koji vjeruju i misle drugačije da bi ih privukao Onome koji, uzdignut sa zemlje na križu, ne prestaje okupljati sve svojom ljubavlju. **IP**

Br. Nikola Bilić, DI (1890.–1968.)

Otac petero djece, isusovac iz Splita, vjerojatno svetac

o. Luka Rađa, DI

Godine 1955. na priredbi organiziranoj uz Dan zvanja u Melburnu u Australiji, isusovci su prikazivali film o misionarima u Indiji. Na platnu je upravo bio redovnik Družbe Isusove, pobožna izgleda, predan Bogu po svojim zavjetima kad se začuo krik časne sestre iz publike: "Gleee, pa to mi je tata!" Sablazan do neba. Bogoslovi koji su prikazivali film uštkivali su je govoreći kako je to njihov subrat isusovac. Ali ona je inzistirala: "Ali on je moj tata!" U stvari su oboje bili u pravu. Čovjek s filma otac je ove časne sestre, ali je i redovnik Družbe Isusove, misionar u Indiji. Izniman lik, s nevjerljivom životnom pričom. Nikola Bilić iz Splita.

Rođen 28. listopada 1890. Gotovo prije nego što je prohodao, naučio je plivati i shvatio da je život avantura. Izvrstan stolar, cijenjen majstor, vlasnik obrta. Upravo kad mu je posao krenuo, mora na odsluženje trogodišnjega redovitog vojnog roka. A onda još četiri, budući da je buknuo Prvi svjetski rat. Tu su se zbile dojmljive priče kojih se još sjećaju oni kojima ih je prije više desetaka godina pričao. O tom kako je gazio sjevernom Italijom i pod punom ratiom opremom preplivavao rijeku Po.

U teškim poratnim godinama odlučuje kušati sreću u Australiji. Tako godine 1923. diže sidro ostavljajući u Splitu ženu i troje male djece dok se on tamo ne snade. Tri godine radi po zapadnoj Australiji učeći jezik. Njegove zlatne ruke prepoznaju u poduzeću "Lockers" gdje dobiva stalni posao. Za Božić godine 1926. stiže mu žena i djeca pa svoj dom zasnivaju u Hamiltonu, potom u Fremantleu. Posla je na pretek, ali i ljubavi. Nedjeljom se pješačilo na misu desetak kilometara. Bog ih je blagoslovio s još dvoje djece. Godine 1941., kad mu je supruga umrla, Nikola se postarao za djecu. Dvoje ih otpratio u brak,

dvoje u samostan, a peti je postao pomoćac. U svojoj 51. godini našao se pred bogatim životnim djelom koje bi zavrijedilo spokojnu mirovinu. Ali dinamična duša želi više. Malo mu jedan život čak i u ovom životu. Isti je kao jedan drugi svjetski Dalmatinac, o. Ante Gabrić. Sam Bog zna kako su se našli, on ovdje u Australiji, a o. Ante u Indiji. Ali naprsto su se morali sresti. Pala je priča i dogovoren je – Nikola će za njim u Indiju. Okušat će drvodjeljsko umijeće u indijskom drvu. Zamolio je djecu za dopuštenje, i još jednom digao sidro. Tek onaj tko je bar jednom u životu, životu rekao zbogom; tko se bar jednom sunovratio, iskorijenio, bio doslovno lud zbog evandelja – može ovo shvatiti.

Br. Niko Bilić u svojoj radionici u Indiji.

Godine 1946. stiže u Indiju. Prve dvije godine provodi radeći kao drvodjelac u isusovačkom koledžu na padinama Himalaje, u Kurseongu. Spretan, osebujan, duhovit. Od sviju obljužljen. Svojim osobitim engleskim bi pozdravljavao: "I fixee!" Božji čovjek koji je znao da nikad ne treba reći nikad, godine 1948. piše molbu za ulazak u Družbu Isusova. Dopuštenje mu stiže od samoga Generala reda. A za tu će gestu do kraja života ostati zahvalan "Generalnom patru", kako bi on svojim komičnim engleskim nazivao patra Generala. S pedeset osam godina započinje novicijat u Sitagari s mladićima kojima bi djed mogao

biti. Polaže i zavjete. Siromaštva – on koji je bio vlasnik obrta, poslušnosti – on, glava obitelji, čistoće – on, otac petero djece. Jedan očeviđac sa smijehom se prisjeća da je to bilo na jeziku kojega su valjda samo andeli razumjeli. A Gabrić komentira da nije siguran je li to bilo na lošem engleskom, ili lošem hrvatskom.

Nakon zavjeta odlazi u Kalkutu, u neizdrživu klimu. Često je po bolnici na smrt iscrpljen. Teška kušnja. Ali sve je krenulo nabolje kad je u listopadu 1951. premješten u Sitagaru, gdje s još jednim patrom otvara danas nadaleko poznatu školu. Za misijsku je postaju izradivao drvenariju. Okupio je i grupu šegrtu po svom rigoroznom izboru. Za koga bi rekao "No praktik", značilo je: bavi se bilo čim, ali ne pomišljaj na drvodjelstvo. Očevici se prisjećaju da bi ih u zanat uvodio jezikom koji je bio nešto između hindu, hrvatskoga i engleskog. Uz smješak, bogat vedrim sjećanjima, kažu da je to zapravo bio kodiran jezik za Nikolin uski krug odabranika. Uvjeravao ih je kako moraju biti ponosni na zanat jer da su u posjedu skrivenih tajni drveta. Utuvljivao bi im to riječima: "Do good job, feel accha!" A oni bi po protokolu kimmuli glavom i odgovorili: "Ha." Subotom, kad bi im dijelio plaću podsjetio bi ih na vjerske obvezе: "Yeah, kul six budgees, Missa." (Tko ovo prevede, svaka mu čast...)

Oko njega se pletu nebrojene duhovite priče. Kako je čak i lijesove za mrtvace izradivao, pa da mu se ne dogodi da ostane bez dovoljno drveta, redovito bi uzimao mjeru najstarijem članu kućne zajednice. Možemo samo zamisliti kako ga je gledao onaj kom bi pružio metar od čela do stopala. Pričaju kako su ga u Sitagari zamolili da posijeće veliko stablo koje je smetalo. A on se uhvatio posla i to baš u nedjelju. Privezao stablo konopcem da može upravljati njime dok pada. Medutim, kad se nagnulo, konop je pukao, a stablo palo na farmu i oštetilo je. Svi su uglašali da ga je to Bog kaznio jer nedjeljom radi. Na što se on branio: "To nije moja greška, ja sam dobro sjekao, nego Bog je okrenuo vjetar." Nogometom je bio oduševljen i nije

ga mogla mimoći utakmica misijske momčadi. S njima bi i putovao kad bi odlazili igrati u druga mjesta, recimo u Asansol, gdje školu vode redovnici "Kršćanska braća" čiji je član i njegov rođeni sin, koji danas radi na "Thursday Island" u Australiji. Isusovačke novine bilježe da ga je sin Ivan (to je onaj pomorac) posjetio godine 1958., u članku pod naslovom "Život s ocem". Koji su s njim živjeli svjedoče da je bio čovjek sveta života. Dan bi započinjao dugačkom molitvom i ranom misom. Uvečer, nakon naporna dana, u kapeli bi obavljao križni put. Čitavoj zajednici bi ulijevao sigurnost jer znalo se da je molio za svakoga od njih.

Godine 1966., nakon teških vrućina i poslova, koji su ga gotovo slomili, u svojoj sedamdesetšestoj godini, nakon dvadeset godina napornog rada u Indiji, morao je usporiti. Ponovno čupa korijenje. Vraća se u Fremantle u Australiju k svojoj obitelji. Rastanak je bio dirljiv, ali i sastanak s djecom i unučadi u Australiji. Premda je mogao birati gdje će stanovati: kod obitelji ili kod isusovaca, odlučio se za isusovce u Claremontu. Slijede dvije prekrasne godine života: blizu svojih, a opet kod isusovaca, i to radeći omiljeni drvodjelski posao. Od svoga učitelja Drvodjelje pozvan je 18. studenoga 1968. Za njim su žalili s obje strane oceana, u Australiji i u Indiji. Na ispraćaju je stajao između dviju obitelji koje su ga osjećale duboko svojim: isusovaca s jedne strane, i djece s unučadi s druge. Isusovci su ga željeli sahraniti s njegovom suprugom, ali obitelj se složila da bude s isusovcima na groblju Karakatta u Perthu.

Izvanredan čovjek, kod nas gotovo nepoznat, premda ga Maurice Dullard u svojoj knjizi "The Profil" uvrštava među 49 iznimnih isusovaca. U samoj Indiji do danas ga se sjećaju. Otkrio sam to raspitujući se o o. Anti Gabriću. Kad bih upitao da mi kažu nešto o misionaru, Hrvatu, uzbudljiva i sveta života. I prije nego bih dovršio s pitanjem, sugovornici bi uz smijeh usklknuli: "Haaa... brat Nikola Bilić!" IP

Mučenici Bokserskoga ustanka

Vedran Šmitran, DI

Dana 1. listopada 2000. Ivan Pavao II. proglašio je svetima 120 mučenika koji su svoju pripadnost Isusu Kristu posvjedočili u Kini, u razdoblju od 1648. do 1930. godine. Među njima su i četvorica isusovaca: o. Lo Ignace Mangin, o. Paul Denn, o. Rmy Isor i o. Modeste Andlauer, ubijeni u vrijeme Bokserskoga ustanka 1900. godine

Ti mnoge sljedbenike Ignacijske pozva da vrhunsku posvjedoče ljubav, i krv proljuju svoju, te novim oplode plodom spasonosno djelovanje Crkve, i primjerom nas svojim pozovu da podemo za Kristom Gospodinom našim (iz predstavlja na čast mučenika iz Družbe Isusove).

Pišući o isusovcima-mučenicima iz Kine, nepravedno bi bilo ne spomenuti činjenicu kako je povezanost Družbe Isusove i dalekih azijskih krajeva vrlo duga. Zapravo, veza između isusovaca i Dalekoga istoka starija je i od same Družbe. Zasigurno čudan podatak. No, ipak je istinit. Činjenica je, dakle, da je Družbu Isusovu službeno potvrdio 27. rujna 1540. godine papa Pavao III., ali i to da je još 15. ožujka iste godine sv. Franjo Ksaverski (1506.–1552.), jedan od prvih drugova sv. Ignacija, zauvijek napustio Rim, otputovavši u misije upravo na Daleki istok. Ovaj veliki apostol Azije s pravom je u Crkvi proglašen zaštitnikom misija: u nepunih dvanaest godina obišao je golema prostranstva Azije (pa čak i Japan), a umro je u 46. godini života, i to pred vratima Kine. No, tamo gdje je on stao, drugi su nastavili. Među njima su se istakla i mnoga Franjina redovnička subraća. Najglasovitiji među njima rodio se upravo u godini Franjine smrti; bio je to o. Matteo Ricci (1552.–1610.), koji je svojim načinom apostolskoga djelovanja postao istinski preteča inkulturacije. Naporima ovoga velikog misionara i znanstvenika stvoreni su solidni temelji za isusovce koji su stizali nakon njegove smrti.

Međutim, bilo je i onih razdoblja u povijesti Kine kada su umjesto sklada i tolerancije kršćanski misionari, zajedno sa svojim stadiom, morali preživljavati pod progona. Tako povjesničari procjenjuju kako je u apostolskom vikarijatu, koji je bio povjeren Družbi Isusovoj, 5 000 katolika ubijeno zbog svoje vjere. 3062 od njih su nam poznata, a imena ostalih zapisana su samo na nebesima.

Jedno od takvih razdoblja bilo je i u vrijeme Bokserskoga ustanka (1899.–1900.). Baš u to vrijeme ogorčenje Kineza spram zapadnjačkoga imperijalizma bilo je na vrhuncu. To je dovelo do osnivanja tajne

IZ POVIJESTI DRUŽBE

nacionalističke organizacije poznate pod nazivom "Bokseri" – jedno zlo urodilo je drugim. Stradavali su i misionari, a budući da su se ustanici deklarirali protiv kršćanstva kao takva, jednako su stradavali i domaći vjernici (to izrijekom određuje jedan dekret, izdan 1. srpnja 1900.). Iako je ustanak trajao relativno kratko, bio je dovoljno dug da mnoge zauvijek odnese sa sobom.

Među mnogim žrtvama jest i skupina od 56 kršćana koja je svojom krvlju posvjedočila vjernost Isusu Kristu. Dana 1. listopada ove godine sveti otac Ivan Pavao II. proglašio ih je svetima, zajedno s još 64 mučenika iz Kine (ubijeni u razdoblju od 1648. do 1930.). Najmladi od njih bio je 9-ogodišnji dječak Andrea Wang Tien King, a najstariji 79-ogodišnji Pablo Liou Tsinn Tei. Ovaj zbor mučenika bio je predvođen četvoricom francuskih isusovaca; bili su to o. Lo Ignace Mangin, o. Paul Denn, o. Rmy Isor i o. Modeste Andlauer.

O. Lo Ignace Mangin rođen je 1857. u Vervyju u Francuskoj. U Družbu Isusovu stupio je 1875. U Kinu odlazi sedam godina kasnije. Njegova misijska postaja bila je maleno selo Tchou Kia Ho. Premda je selo brojilo 400 stanovnika, u vrijeme napada bokser primilo je 2600 izbjeglica. Tada se o. Mangin obratio svom bivšem školskom kolegi, o. Paulu Dennu, koji je živio u obližnjem selu (Koutcheng). O. Paul Denn rođen je u Lilleu, u Francuskoj, 1847. Kako bi se pobrinuo za svoju majku udovicu, odgodio je ulazak u Družbu sve do 25. godine života. Malo nakon toga poslan je u Kinu, gdje je 1880. bio zaređen za svećenika.

Patri su zajedno organizirali obranu. Dana 15. srpnja 1900. započeli su napadi. Nakon tri dana selo je palo u ruke boksera. Patri Mangin i Denn sklonili su žene i djecu u crkvu. Ubrzo su ih otkrili bokseri i ponudili spas onima koji se odreknu kršćanske vjere. Neki prihvatiše. Nato o. Denn zapjeva "Confiteor", a o. Mangin izreče riječi odrješenja. Tada je započeo masakr.

O. Rmy Isor rođen je u Bambecqueu, u Francuskoj, 1852. Prije ulaska u Družbu

(1875.) bio je kandidat za biskupijskoga svećenika. Godine 1882. stigao je u Kinu, a četiri godine kasnije bio je zaređen za svećenika. Bokserski ustanak zatekao ga je u isusovačkoj zajednici u Chiang Kiachu. Odmah je krenuo na put u svoju misijsku postaju (Weihsien). Radi odmora se zaustavio u mjestu Ou Y, gdje se nalazio o. Modeste Andlauer, čovjek vrlo cijenjen poradi svoje poniznosti i molitvenoga duha (o. Andlauer rođen je 1847. u Rosheimu, u Elzasu; u Družbu je ušao 1872., a 1882. poglavari ga odredile za Kinu). Tu su bokseri napali. Znajući što im se spremata, patri su noć probdjeni u molitvi. Idućega jutra, 19. lipnja 1900., dali su svoj život za Onoga koga su svjedočili.

Za vjerovati je kako će primjer mučenika Bokserkoga ustanka rasplamsati naš misijski žar, a njihov zagovor doprinijeti jedinstvu, miru i potpunoj slobodi Crkve u Kini.

IP

O. Rudolf Brajičić, DI:

Zvanje posvećenoga života

Koje je to zvanje? To je redovničko zvanje. Tako smo ga zvali prije Drugoga vatikanskog sabora, a sada ga zovemo zvanjem posvećenoga života jer je ono prijašnje ime bilo uzeto s vanjštine toga zvanja koje se živi prema vanjskom redu (redovnik – redovnica), prema vanjskom pravilu (regula), dok je sadašnje ime “posvećen život” uzeto iz nutrine toga zvanja, koje se živi sa zavjetima siromaštva, čistoće i poslušnosti. Tim zavjetima čovjek (muž) ili žena posvećuju svoj život Bogu i bližnjemu, odričući se od svega svoga: siromaštvo se odriču od posjedovanja zemaljskih stvari, čistoćom se odriču bračnoga života, poslušnošću se odriču od raspologanja svojim djelovanjem po svojoj volji. Tako čovjek posvećena života živi sam sa svojim Bogom, a kako Bog ne živi samo za se nego i za čovjeka, tako i posvećen čovjek, živeći s Bogom, ne živi samo za se nego i za brata čovjeka. To dvoje, živjeti s Bogom i živjeti za drugoga, jest nerastavno jedno od drugoga. Učinimo još jedan mali korak dalje pa recimo: budući da je djelovanje Božje za čovjeka najdragocjenije od svega što se za nj čini, taj nesebičan rad čovjeka posvećena života za duhovnu i materijalnu dobrobit ljudi jest najdragocjeniji rad za čovjeka. Dakako, to drže istinitim samo oni koji ne vide, ali vjeruju.

Sad idimo dalje: vama je dobro poznato da ima raznih oblika posvećenoga života: benediktinci, dominikanci, franjevci, isusovci, salezijanci itd.; klarise, karmeličanke, uršulinke, milosrdnice itd. Otkud ta raznolikost? Nemojte se začuditi ako kažem da sve te razlike potječu od prvoga čovjeka posvećenog života, a to je Isus. Nije prvi posvetitelj svoga života sv. Antun Pustinjak, koji živi u drugoj polovici III. i prvoj polovici IV. stoljeća poslije Krista, nego je to Isus Krist. Isus Krist nije polagao nikakve zavje-

te, reći ćete. Istina je, ali jer ih nije trebao polagati budući da je njegova ljudska narav, tj. ukoliko je pravim tijelom i pravom dušom pravi čovjek, sjedinjen s drugom božanskom osobom Boga Sina. Po tom sjedinjenju Krist čovjek radikalno je posvećen Bogu, posvećen Ocu. Zato on kao čovjek živi s Bogom, posve, i za ljude, također posve. On prvi radikalno živi evanđelje koje navješće. U tom smislu on je prvi čovjek posvećena života. To se vidi i iz načina njegova života i ponašanja. On živi u siromaštvu, djevičanski, a hrana mu je poslušnost Ocu.

12. studenoga 1939., jordanovački vrt: braća Predrag Belić (lijevo) i Miljenko Belić (desno) na samom početku svoga redovničkog života

Muževi i žene posvećena života nisu, dakle, ništa drugo nego radikalni Isusovi sljedbenici. A kako je Isus primjer svega dobra, njega nijedna zajednica posvećena života ne može u cijelosti naslijedovati. Iz toga se rada raznolikost tih zajednica. Jedni stavljaju naglasak i žele ga naslijedovati posebno pod vidikom siromaštva – to su franjev-

ci, drugi pod vidikom propovjednika Istine – to su dominikanci, koji se zovu i zajednicom propovjednika, treći pod vidikom širenja i rasta Božjega kraljevstva – to su isusovci, četvrti pod vidikom njegova blagoslova djece i davanja uputa mладимa za savršen život – to su salezijanci itd. Ženske zajednice posvećena života zanose se Malim Isusom, Srcem Isusovim, Mukom ili Krvlju Isusovom, Kristom Kraljem itd.

Zaustavimo se malo na isusovačkoj zajednici posvećena života. Za nju njezin utemeljitelj sv. Ignacije Lojolski piše: "Tko hoće u našoj Družbi, za koju želimo da se naziva Isusovim imenom, pod zastavom križa vojevati za Boga i služiti samo Gospodinu i Crkvi, njegovoj zaručnici pod Rimskim prvosvećenikom, Kristovim namjesnikom na zemlji, pošto je zavjetovao vječnu čistoću, siromaštvo i poslušnost, neka bude duboko uvjeren da je član Družbe koja je u prvom redu osnovana zato da dobro nastoji braniti i širiti vjeru te promicati napredak duša u kršćanskom životu i nauku. To će postići propovijedanjem i služenjem Božjoj riječi, duhovnim vježbama i djelima ljubavi te konkretno poučavanjem djece i neukih u kršćanskoj vjeri te posluživanjem Kristove vjernike isповijedanjem (Iz Formule I) i dijeljenjem drugih sakramenata na njihovu duhovnu utjehu. Isto tako neka bude sposoban da izmiruje zavađene i duhovno pomaze i služi zatvorenicima i onima koji su u bolnicama te da čini ostala djela ljubavi za koja mu se bude činilo da su na veću slavu Božju i zajedničko dobro" (iz Formule II).

Sve što se ovdje kaže o radu isusovačke zajednice, to zajedno vrše kao jedno Tijelo svećenici i časna braća pomoćnici (laici), koji se ne rede nego raznim svojim djelatnostima pomažu svećenike u apostolatu, tvoreći s njima istu obitelj posvećena života. Kod nas hrvatski isusovci žive i djeluju u Zagrebu, Opatiji, Rijeci – Zametu, Splitu, Osijeku, Dubrovniku, Sarajevu, na Otoku Gospe od Milosti u Boki kotorskoj, Baru i Beogradu.

Slično bi se mogle predstaviti i druge zajednice posvećena života kod nas, ali to nije svrha ovog člančića.

Zapitajmo se: Ali kako unići u neku zajednicu posvećena života?

Najprije moramo znati da Bog nije kratkovidan, niti popravljač svojih planova, niti krpač svojih misli i djela. On za svakoga od nas ima točan životni plan koji dosljedno s nama izvodi. Onima koje je predvidio za posvećen život u nekoj zajednici u određeno vrijeme, po svom Dušu, to daje na znanje budeći u njemu želju za tim životom. Ali kako on to čini? To pitajte njega, a ne mene. Ja samo mogu reći općenito da Bog na razne načine vuče k sebi. To se vidi u Bibliji: Iliju je konačno privukao tihim lahorom, Pavla bacanjem s konja u velikoj svjetlosti, Mateja udicom jednostavne riječi, kojom ga je izvukao iz carinarnice kao ribu iz njezina skrovišta. Kod Boga nema klišeja. Ipak, najredovitiji je put da čovjek zaželi živjeti posvećenim životom, živjeti s Bogom za Boga i bližnjega. Pri tome ne treba razbijati glavu otkud ta želja dolazi niti se mučiti s pitanjem: hoće li ja to moći, je li to za me? Ono što čovjek ozbiljno želi, to i može, kažu psiholozi, inače bi želje bile barut, koji bi nas raznio. Tu želju valja podhranjivati da ne zamire, molitvom je razgarati u vjerničkom srcu, otkriti je pobožnom isповjedniku, a onda pokucati na vrata zajednice posvećene života prema kojoj vas vaša želja vuče. Ja vam mogu samo očitovati svoju radost ako do toga dode, čestitati vam i zaželjeti da Boga u posvećenom životu osvojite u punimi za se i za braću ljudi. IP

12. studenoga 2000., jordanovački vrt: oci Predrag Belić (lijevo) i Miljenko Belić (desno) ustrajni u redovničkom zvanju punih 61 godinu

O. Miljenko Belić, DI

Uzlazi i dometi prema sve većem i sve dubljem prijateljstvu s Gospodinom

Duhovne vježbe pune su susreta s činjenicom da Bog čovjeka pozna i voli. Duhovne vježbe žele čovjeku pomoći nek se odvajači susretati se s Bogom, a to i u načelima i u provedbi tih načela. Važno, pa i vrlo važno mjesto u Duhovnim vježbama obrađuju ona mjesta koja obrađuju ono što se naziva "Treći način poniznosti" (usp. Duhovne vježbe, br. 167).

1) Tu na tom području uspona Duhovnih vježbi, sv. Ignacije govori o "poniznosti", tj. o poniznosti prema Bogu. Sad se ne govoriti o poniznosti u koliko je ona jedna od čudorednih kreposti, kao što možemo govoriti i o drugim čudorednim krepostima, primjerice o blagosti, o istinoljubivosti... nego se sada govoriti o poniznosti, tj. o podložnosti stvorenja Bogu Stvoritelju.

A takva poniznost stvorenja prema Stvoritelju nije nipošto neko poniženje čovjeka. Poslužimo se usporedbom! Kad bi umjetnički kipovi u nekom muzeju mogli međusobno razgovarati, ne bi im bilo na poniženje uočiti i priznati svoju ovisnost o velikom umjetniku. Kipovi bi se ponosno hvalili od koga potječu, je li dotični kip potekao od Fidije, od Michelangela, od Rodina, od Meštirovića... Tako bi i čovjek morao smatrati svojim ponosom i čašću da potječe od umjetnika Boga samoga.

A čovjek je slobodno biće. Čovjek u svojoj slobodi može uočiti kako je lijep Božji poziv da čovjek – znajući o čemu se radi – prihvatač Boga zaista svojim Bogom.

No nažalost, čovjek može zanemariti ljepotu i vrijednost svoga prijateljstva s Bogom. Čovjek se upušta u cjenjanje s Bogom.

2) U tom nelijepom cjenjanju – teoretski – može ići do kritične točke cjenjanja, tako da, doduše, ipak prihvata sve što mu je zabranjeno, i to pod teški grijeh, ali baš ništa više od toga ne poštuje. Dakako, to bi bio tek neki teoretski stav prema Bogu, jer čovjek bi i mogao i morao štošta dobroga učiniti, ne tek samo ono što je obaveza pod teški grijeh. Naime, takav čovjek vječnoga cjenjanja ipak bi samo teoretski mogao izbjegavati svaki teški grijeh, jer bi on mnogo puta u praksi prešao granice teškoga grijeha. Taj takav stav načelnog predanja Bogu – dakle, samo uz zabranu teškoga grijeha i uz izbjegavanja pakla – to bi bio onaj Prvi način poniznosti, stvara pred Bogom. Uočavamo ga da bismo, uz taj kontrast, bolje uočili eminentnu pozitivnost Drugog i pogotovo Trećeg načina.

3) Treba promotriti jedan drugi, drugačiji način predanja vjernosti i ljubavi prema Bogu. Sad se ne pita kako se taj Drugi, bolji način poniznosti u konkretnoj praksi ostvaruje, nego što taj način kazuje i predlaže. Tu bi trebalo teoretski – kažemo teoretski, jer u praksi i te kako se isprepliću usponi i nedostaci takvoga podlaganja Bogu – otkloniti svaki grijeh, i u svakom odlučivanju, dočekati "kao jezičac na vagi", poticaj na slavu Božju, i to kao jedini kriterij odlučivanja. Dakako, i ovo je načelno usmjerjenje provedivo u praksi uz čitav niz poticaja Duha Svetoga i velikodušne suradnje kršćanske duše kao loze u živom trsu, Gospodinu Isusu.

4) I zato u toj fazi Duhovnih vježbi i njihovu nastavku treba izričito promotriti lik i djelo Gospodina Isusa. Pogledajmo što nam o činjenici Isusa – njegove osobe i

njegova djela – kazuje jedno mjesto iz poslanice Rimljanima: "Kao što je prijestupkom jednoga 'Adama' osuđenje došlo na sve ljude, tako će i pravednim djelom jednoga 'Isusa Krista' doći na sve ljude opravdanje koje daje život... Gdje se grijeh poveća, tu milost postade prevelika" (Rim 5,18.20b). Dakle, u ljudskim bićima javlja se još neka nova stvarnost. Ta je bila isprava negativna, osobna krivnja Adama, uz sudioništvo Eve, s posljedicama za čitav ljudski rod. No u ljudskom rodu nalazi se i nova stvarnost, Isus Krist, uz sudioništvo nove Eve, Presvete Djevice Marije. Imamo li čovjeka a ne misleći o vezi čovjeka pojedinca i ljudske zajednice s prvim Adamom i još više s novim Adamom, sigurno će naše promišljanje i prosudivanje o čovjeku – bilo o pojedincu, bilo o ljudskoj zajednici – biti nepotpuno, i dosljedno krivo.

A kakav treba da bude čovjekov odnos s Gospodinom Isusom? "Ako tko hoće služiti meni, mene neka slijedi! Gdje sam ja, bit će ondje i sluga moj. Ako tko služi meni, iskazat će mu čast otac moj" (Iv 12,26).

Uz ovo razmišljanje iz Svetog pisma duša se lijepo usmjeruje na misli o sudjelovanju u plamenitom jedinstvu s Isusom Kristom. "Treća je poniznost najsvršenija, kad naime – uključujući Prvu i Drugu poniznost – uz jednaku hvalu i proslavu Božjega Veličanstva (*siendo igual alabanza y gloria de la divina majestad*), da više nasljeđujem 'povodim se' i budem nalik na Krista našeg-a Gospodina – i to u ostvarenosti – (*por imitar y parecer más actualmente a Christo nuestro Señor*) želim 'gajim želju' i odabirem (*quiero y elijo*) više siromaštvo sa siromašnjim Kristom negoli bogatstvo, više pogrde s Kristom zasaćenim pogrdama negoli časti, te 'želim i odabirem' žarko željeti (*desear*) da me smatraju ispraznim i ludim poradi Krista kojega su prvoga smatrali takvim negoli mudrim i pametnim (*que por saabio ni prudente*) na ovome svijetu. (Duhovne vježbe, br. 167).

Ovo mjesto iz Duhovnih vježbi prirodno slijedi iz maloprije navedenih mjeseta iz Rim. 5,18 i Iv 12,26.

5) Jasno je da se nauka o Trećem načinu (br. 167) razvija iz razmatranja o Pozivu Krista Kralja. U tom razmatranju promatra se lik i djelo Krista Kralja, i to kakav je On sam u sebi, i kakav je u svojem djelu, tj. u svojem daru, usavršenom i uzdignutom čovjeku; bilo čovjeku pojedincu, bilo čovjeku u zajednici (naime, čovjek kroz zajednicu izgrađuje i sebe kao djelovitijeg pojedinca, i izgrađuje vrijednosti kojih, bez zajednice, čovjek ne bi mogao izgraditi. A Isus Krist nije tek zamišljena idealna slika ili vrhunac do kojih bi čovjek mogao doprijeti. Isus Krist nije također samo ishodište ljudskih vrijednosti. Isus Krist je Trs, kako je On sam rekao, a mi loze u Njemu (Iv 15,5) te time nam je Isus Krist rekao da On samoga sebe – kao u loze – prenosi kao sliku i odsjev svoje vlastite ljepote i dobrote. "Put, Istina i Život" (Iv 14,6). I tu je teološko obrazloženje da se paradoks Kristova siromaštva i života s poniženjima javlja kao nova stvarnost i nova privlačnost i novi poziv Adamovim potomcima, jer tu je novi susret u ljubavi s Novim Adamom, Isusom, te s Njime i s Novom Evom, Presvetom Djevicom.

Nek nam Duh Sveti blagoslov ove smione, ali prelijepo duhovne staze! IP

O. Marko Ivan Rupnik, DI:
Parusia, detalj mozaika iz kapelice
Redemptoris Mater u Vatikanu

Internet-molitva

Silvije Mudri, DI

Jeste li ikada, surfajući po internetu, naišli na neku stranicu koja bi vas mogla smiriti, pružiti vam nešto više duhovnoga zadovoljstva od redaka punih pustih informacija ili onih najraznolikijih ponuda koje mogu “100%” zadovoljiti vaše želje, i to “100% free”. Pogleda li čovjek samo malo bolje, može lako uočiti da se tu uglavnom radi o profitu, ideologiji, ili općenito, o svemu onome što najčešće može zadovoljiti samo materijalnu stranu njegova bića – a u duši sve to ostavlja samo prazninu i pustoš. Rijetko ćete naići na nešto što bi vas moglo dublje taknuti, navesti vas na preispitivanje samih sebe ili čak dovesti do bliskog odnosa s Onim koji prati i podržava svaki vaš korak, svaki vaš izdahnuti dašak.

Premda većini ljudi nepoznata, postoje i takva mjesta na kojima možete naći pravu duhovnu hranu – od čistoga teksta Biblije na skoro svim jezicima do vođene molitve za svaki dan. Setajući malo po stranicama Jesuit resources on the World Wide Web (<http://www.jesuit.org/resources/>), na kojima možete stvarno naći sve o Družbi Isusovoj – od prikaza njezine duhovnosti i apostolata do linkova na razne isusovačke web stranice diljem cijelog svijeta – naišao sam na stranice irskih isusovaca koje su mi posebno upale u oči. Tu sam otkrio nešto novo – nazovimo to kutak svakodnevne molitve. Naime, irski su isusovci pod adresom <http://www.sacredspace.ie> otvorili mali molitveni centar. Os oko koje se sve okreće jest svakodnevna molitva – kako čovjeku približiti molitvu u njegovu svakodnevnom životu. Slijedeći linkove, polako bivamo uvedeni u pravu pravcatu kratku online-molitvu na temelju dnevnoga čitanja iz Svetoga pisma (Evangelja). Pred nama se otvaraju upute koje se preporuča poštivati ako želimo dobro moliti – poticaj za stavljanje u Božju prisutnost (The presence of God), za slobodno prepuštanje u Božje ruke (Freedom), za posvješćivanje sebe i svojega položaja pred samim sobom i pred

Gospodinom (Consciousness). Uz poticajne tekstove koji nas pripravljaju na susret s Božjom riječi, u svakom trenutku se možemo osloniti i na priručni vodič (Prayer Guide) koji ukratko objašnjava te pripravne poticaje. Dolazimo konačno i do samoga teksta Evangelja za taj dan. Nema tu previše tumačenja svetopisanskoga teksta jer sve je zamišljeno da bude u duhu ignacijske meditacije koja inzistira na osobnom unutarnjem proživljavanju evandeoskih zgoda i vlastitu razmišljanju nad tim porukama. Kratka meditacija završava razgovorom (Conversation) s Gospodinom, kao “priatelj s prijateljem”, a kao pomoć vodič tu predlaže nekoliko priloženih sličica (Raspeće, Uskrsnuće, Madona s Djetetom...). Sve se zaključuje molitvom Slava Ocu, a potom nas link “Amen” vodi do, za nas katolike, prilično utješne informacije da je na ovoj stranici od prošlogodišnje korizme molilo preko milijun prolaznika. “Kad molimo, nikad nismo sami” – jak je poticaj za sve one koji svoje dane provode uz ekrane postajući tako iz dana u dan sve osamljeniji i otudjeniji.

Na ovim stranicama možete nadalje naći i tekstove o molitvi, o Svetom pismu i životu pod linkom LivingSpace. Takoder je dan i kraći pregled korisnih linkova na razne molitvene stranice diljem svijeta, kao npr. Praying the Bible, A Daily Meditation, Awaken to Prayer i dr. Posebnu pozornost može privući i mogućnost skidanja i ispisivanja nekolicine plakata koji na moderan način “čovjeku s neta” žele dati do znanja da se je potrebno makar malo zaustaviti i osježiti svoju dušu u razgovoru sa stvarnim, ne-virtualnim izvorom svega – s Bogom.

Ako katkada surfate po internetu, a nešto vam ne da mira, pokušajte otkriti možda nov način smirenja i, ako imalo razumijete engleski, španjolski ili portugalski, poslužite se svakodnevnom online-molitvom irskih isusovaca. Vjerujte mi – nećete zažaliti.

IP

Hrvatski znakovni jezik na Internetu

“Što smeta gluhoća uha ako duh čuje?
Jedina je gluhoća, prava i neizlječiva, gluhoća duha!”
Victor Hugo

Jerko Ban, DI

Prije otprilike tri godine naišao sam na jednu američku web stranicu s vrlo velikom količinom podataka o “Gluhim” organizacijama u SAD-u i svijetu. Pronašao sam i poveznicu (link) za animirani rječnik američkoga znakovnog jezika (ASL). To je vjerojatno bio jedan od najznačajnijih poticaja za izradu sličnoga rječnika hrvatskoga znakovnog jezika (HZJ), no jedan drugi motiv ipak je bio presudan. Naime, nakon nekoliko godina druženja s gluhimima, počevši od novicijata u Splitu, razmišljao sam kako spojiti svoj interes za multimediju i Internet sa željom da na neki način iskažem svoju zahvalnost za svu ljubav i pažnju koju sam uživao među svojim Gluhim priateljima. Generacije novaka koji su došli u Split nakon mene – Željko, Tomislav, Darko, Vedran... učili su “geste” pod vodstvom gluhe vjeroučiteljice, gde Amalije Mikeljić Palinić, i svesrdnu pomoć drugih Gluhih – obitelji Jončić, Miljković i mnogih drugih (nadam se da mi neće zamjeriti što ih ne mogu ovdje sve nabrojiti). N. B.: veliko slovo 'G' na početku riječi 'Gluh' nije tiskarska pogreška – i to je jedan od načina na koji bih želio iskazati svoje poštovanje prema ljudima koji ni na koji način nisu manje vrijedni, sposobni ili korisni za zajednicu. Naprotiv, među Gluhima sam upoznao mnogo više istinskih genijalaca i posebno nadarenih ljudi, nego srazmjerne među “normalnim”, onima koji čuju. I svi mi skolastici koji smo, barem na kratko, bili među Gluhima, sigurno smo mnogo više primili od Gluhih nego što smo im mogli dati. S tim je motivima prije dvije godine započet projekt “Liturgija na znakovnom jeziku” koji je prerastao u projekt “Hrvatski znakovni

jezik na Internetu”, studentski pilot projekt Filozofskoga fakulteta Družbe Isusove i Hrvatske akademske i istraživačke mreže – CARNet.

Kao voditelj projekta bio sam pozvan u Švedsku, gdje sam početkom svibnja primio ravnopravnu nagradu za finaliste međunarodnoga natječaja “The Stockholm Challenge Award” koja se dodjeljuje najinventivnijim i najnaprednjim svjetskim projektima na području informatičkih tehnologija (IT). “The Stockholm Challenge Award” neprofesionalna je inicijativa grada Stockholma i Europske komisije zasnovana na ideji razmjene informacija među prvacima digitalne revolucije koji promiču čovjekoljubno korištenje tehnologije. Organizatori ističu da Stockholm Challenge ima vrijednost Nobelove nagrada za IT što su željeli dokazati i svečanom dodjelom nagrada po identičnom protokolu kojom se iskažuje čast nominiranim nobelovcima. Tako je čak i jelovnik na svečanoj večeri bio isti kao i na prošlogodišnjoj dodjeli Nobelove nagrade. Međutim, društvo je u Stockholmu bilo mnogo važnije od hrane! Takvi skupovi vrlo su dobra prigoda za upoznavanje ljudi iz cijelog svijeta, među kojima je bilo mnogo entuzijasta i “prokrčivač” novih putova. Među ostalima, imao sam priliku susresti, po prvi put u živo (!), svoga dugogodišnjeg prijatelja, Dragana Vrdoljaka, kojega sam upoznao preko Interneta.

Iako su organizatori favorizirali hrvatski projekt istaknuvši ga na svojoj Internet stranici, međunarodni je žiri ove godine glavne nagrade dodijelio projektima čiji budžeti prelaze i šest znamenki u američkim dolari-

ma. Za usporedbu, naš projekt bio je jedini studentski projekt, jedini projekt koji je u cijelosti izrađen volonterski i jedini u čijoj izradi nisu sudjelovali IT stručnjaci. Uz to, naš je projekt bio "star" tek godinu dana kad je nominiran.

Ove godine na Natječaj je bilo prijavljeno 612 projekata iz gotovo svih zemalja svijeta, a u finale je ušlo njih 96 podijeljenih u sedam kategorija: "kulturna i zabava", "obrazovanje", "javne službe i demokracija", "novo gospodarstvo", "zdravlje i kakvoća života", "ravnopravni pristup" te "okoliš".

Projekt "Hrvatski znakovni jezik na Internetu" nominiran je u kategoriji "ravnopravni pristup" uz još 13 drugih projekata, jer promovira alternativni pristup gluhih osobama, odnosno kulturu gluhih, bilingvalno školovanje, profesionalne službe tumača i lingvistička istraživanja hrvatskoga znakovnog jezika na više od 300 stranica teksta koji su dostupni na web stranici <http://ffdi.hr/znakovni-jezik>. Jedan od najvažnijih ciljeva projekta je doprinos zaštiti manjinskih jezika i poštivanju ljudskih prava osoba s tjelesnim oštećenjima (rezolucija UN 48/96) te standardizacija i razvijanje hrvatskoga znakovnog jezika.

Animirani online rječnik s više od 500 pojmove na znakovnom jeziku (<http://ffdi.hr/znakovni-jezik/rjecnik>) jedan je od najvećih na svijetu i trenutno jedini koji koristi najnapredniju tehnologiju – video-clipove u avi formatu s mpeg4 kompresijom koja omogućava izradu vrlo malih fileova (15 – 65 kb). Prvi dio projekta pod nazivom "Liturgija na znakovnom jeziku" (<http://www.ffdi.hr/ljz>) uključuje i tumačenje temeljnih istina vjere i podrobnijega tumačenja liturgije, a za završni dio predviđena je izrada Internet stranica s misom na znakovnom jeziku.

"Hrvatski znakovni jezik na Internetu" jedan je od tri edukacijska pilot projekta koji je uz potporu CARNeta i Ministarstva znanosti i tehnologije Republike Hrvatske pokrenut na Filozofском fakultetu Družbe Isusove. U izradi projekta sudjelovala je skupina studenata: Bernard Gršić, Goran Kühner, Marinko Miličević, DI, Željko

Paša, DI i Darko Perković, DI, a važni vanjski suradnici bili su g. Andrija Žic i g. Angel Naumovski, dvije gluhe osobe, te Angelova supruga gđa Dubravka Naumovski i gđa Vesna Ivasović, prof., psiholog u školi i domu za gluhe djecu "Slava Raškaj", i mnoge Gluhe osobe koje su nam pomagale svojim konstruktivnim primjedbama.

Količina materijala koja je sada dostupna na našim stranicama vjerojatno je blizu maksimumu koji se može postići u našim uvjetima i trebao bi biti važan poticaj za sve stručnjake i entuzijaste da se uključe u kreiranje i primjenu informatičke tehnologije – najvažnije tehnologije danas i presudnoga mjerila razvoja zemlje. Jedan od najvažnijih sljedećih koraka za Filozofski fakultet Družbe Isusove i našega tima jest sudjelovanje u organizaciji međunarodnoga simpozija "Znakovni jezik i kultura gluhih" koji će se sljedeće godine održati u Zagrebu uz sudjelovanje vodećih svjetskih stručnjaka iz područja lingvistike znakovnoga jezika, obrazovanja gluhih i gluhoslijepih osoba te psihologije i sociologije, te razvoj hrvatskoga portala za Gluhe i o Gluhima (<http://www.ffdi.hr/crodeafweb>) "CroDeafWeb".

U međuvremenu projekt "Hrvatski znakovni jezik na Internetu" svrstan je među 16 najboljih IT projekta u natječaju koji organizira Svjetska banka i Međunarodni institut za komunikaciju i razvoj. Studenti koji su uključeni u projekt dobili su također rektorskog nagradu za najbolji studentski rad za školsku godinu 1999./2000. te posebno priznanje žirija na prošlogodišnjem Web Festivalu održanom u sklopu CARNetove korisničke konferencije CUC '99. Najveća nam je nagrada, ipak, povlastica da nas Gluhi smatraju svojim prijateljima! IP

Susret isusovaca u izgradnji

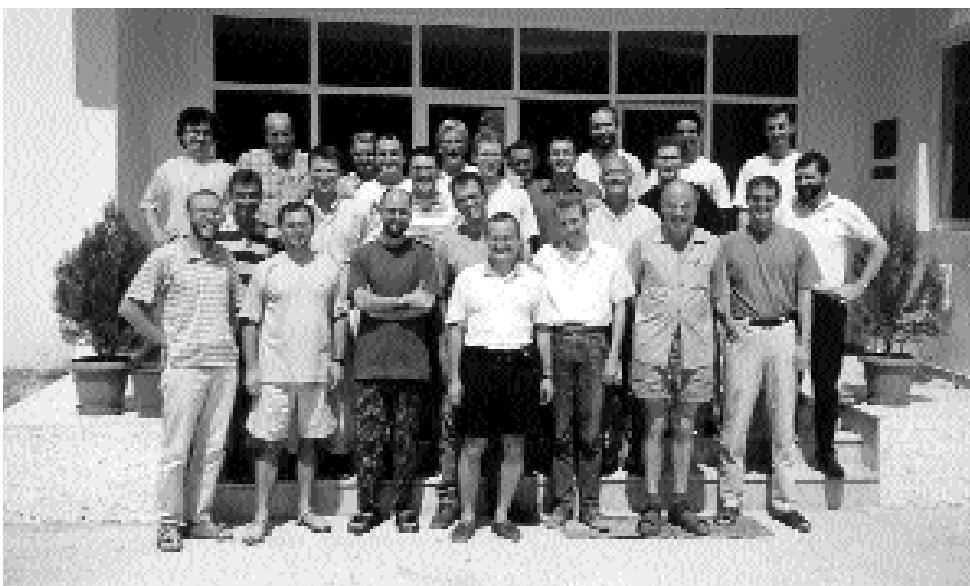
Darko Perković, DI

Kao i svake godine, tako je i ove održan susret isusovaca u izgradnji u organizaciji EJIF-a (European Jesuits in Formation), u kojem sam imao prigodu sudjelovati.

Najprije nešto malo o organizatoru susreta, EJIF-u. Ova je isusovačka europska organizacija osnovana 1987. godine u Austriji. Glavni joj je cilj jačanje jedinstva među evropskim isusovcima u vidu olakšavanja međuprovincijske suradnje. Kako joj i samo ime govori (European Jesuits in Formation = Evropski isusovci u izgradnji), njezine se djelatnosti usmjeruju k isusovcima u tijeku njihove službene izgradnji, tj. k svim isusovcima od novaka, skolastika na studiju ili u magisteriju, pa sve do svećenika koji još nisu položili svečane zavjete. Glavni dio njezinih djelatnosti sastoji se u organiziranju tzv. ljetnoga susreta isusovaca u izgradnji, koji se svake godine održava u jednoj od evropskih isusovačkih

provincija. Ove je godine susret upriličen u Albaniji, gdje još od 1841. rade talijanski isusovci, a koja još nema status provincije. Susret je trajao od 29. srpnja do 17. kolovoza 2000., a održavao se nedaleko od Tiranе u kući koju su, u svrhu održavanja raznih predavanja, 1999. godine izgradili domaći Baha'i vjernici (Baha'i su nastali iz islama u prošlom stoljeću).

Ove godine Ljetni susret je okupio 19 isusovaca u izgradnji sljedećih evropskih isusovačkih provincija: Gornje i Donje njemačke provincije, obje Poljske provincije, španjolske Baetica, Tarragonense i Loyola provincije, Talijanske provincije, Malteške, Češke, Francuske, Flandrijske, Irske, Rumunjske provincije, Portugalske, Austrijske, Engleske, Švicarske i, naravno, Hrvatske provincije. Svaki je ljetni susret podijeljen na tri glavna dijela: forum, duhovne vježbe od osam dana i simpozij. Opisat ću ukratko svaki od njih.

Sudionici susreta evropskih isusovaca u izgradnji (Albanija 2000.)

Forum je, općenito govoreći, višednevno predavanje na temu određenu na prethodnom ljetnom susretu. Ove smo godine razmišljali o međureligijskom dijalogu. Upravo je zbog toga susret organiziran u Albaniji koja je, uz Tursku, jedina europska muslimanska zemlja. Predavač na temu međureligijskoga dijaloga bio je otac Thomas Michel, DI, iz Tajništva za međureligijski dijalog pri isusovačkoj Kuriji u Rimu. Otac Thomas proveo je 25 godina u Indoneziji i ondje stekao ne samo obilno iskustvo suživota s muslimanima, nego i duboko poštovanje prema njihovoj religiji, islamu. U okviru predavanja posjetili smo u Tirani i neke od džamija te uz posebno dopuštenje upraviteljā džamije bili nazočni jednoj podnevnoj molitvi. Forum je trajao 5 dana, a tijekom njega na kratko nas je posjetio otac Mark Rotsaert, predsjednik Konferencije europskih provincija.

Nakon foruma započeli smo duhovne vježbe pod vodstvom oca Cristiana van Nispensa, DI, koji još od svojih skolastičkih dana živi i radi s muslimanima u Kairu. Uz njega, duhovnici su nam tijekom duhovnih

vježbi bili i oci Jose Maria Orezco Morales, savjetnik oca Generala za Formaciju, i spomenuti otac Michel.

Po završetku duhovnih vježbi obavili smo dvodnevni osvrt na sam ljetni susret i prištupili izboru novih voditelja EJIF-a u naredne dvije godine. Ovaj dio ljetnoga susreta zove se simpozij. Tijekom simpozija s nama je bio otac Christian Dyckhoff, socij oca Marka Rotsaerta. Izabrano je novo tročlano rukovodstvo EJIF-a: Ludger Michael Joos, skolastik iz Gornje njemačke provincije, koji će u iduće dvije godine biti zadužen za komunikacije EJIF-a, skolastik Georges Henri Ruyssen, iz Flandrijske provincije, kao blagajnik EJIF-a, i autor ovoga članka Darko Perković, Hrvatska provincija, kao predsjednik rukovodstva EJIF-a.

Idući susret EJIF-a trebao bi se održati u Portugalu, a glavna tema susreta bit će "Rad s mladima". Preporučam taj naš potpovrat, kao i ideju vodilju naše organizacije, u molitve cijenjenih čitatelja, prijatelja Družbe Isusove. **IP**

U PRIRODI

Izlet na Velebit

*"Dignut ćeš me na liticu i pokoj mi dati, jer ti si moje sklonište..."
(Ps 61,3b.4a)*

Silvije Mudri, DI

Gledati u nebesa, željeti okusiti bar djeličak onoga beskrajnog, one stvaralačke Božje snage koja se tako lijepo očituje u netaknutoj prirodi – jednom riječju – stremiti k visinama, oduvijek je bilo nešto što je privlačilo ljudsko srce. Poći u prirodu, u krajeve gdje vlada samo tišina čudesne Božje ljubavi zamjetljiva u svakoj travci, lahoru ili pak vihoru, uvijek iznova čovjeka stavљa pred ono vječno pitanje: tko sam, što sam, kamo idem... Tim više što je ondje sve prožeto beskrajnom tišinom u kojoj odzvanjaju samo meke

strune nenadmašivoga orkestra prirode. To je idealno mjesto i vrijeme da čovjek zauštavi sat one užurbane rijeke svega što ga inače okružuje, koji otkucava, udara sve jače, sve brže, te da u jednom novom, smirenom ritmu zapleše u visinama blizine Božje. Tako i mi početkom mjeseca listopada odlučimo svratiti u taj nedirnuti šator Gospodnjı.

Nešto nakon devet sati, kada ptice već odavno cvrkuću, a ljudi marljivo zarađuju svoj kruh već čitavih sat-dva, uputio se naš

U PRIRODI

bijeli kombi iz Zagreba sa svojom posadom u lijepo velebitske krajeve. Bio je lijep dan, premda je kiša padala kao iz kabla – u zraku se ipak osjećala svježina nečega novoga, snaga izazova... Ekspediciju je sačinjavalo sedam osoba: sadašnji superior naše kuće u Crnoj Gori, o. Pero Marković, kojemu su šetnje uvijek bile prelagane; o. Josip Batinić, po kojem su, u šali, čak neke velebitske stijene i pomoćne sajle dobile ime; o. Mato Anić, duhovni autoritet čija se odlučnost očitovala više puta i na više načina; o. Tadija Milikić, naš službeni pisar u dnevnicima planinarskih domova i kućica te u spomenarima na vrhovima koje smo obišli, kojem nije bilo teško natjecati se s Jozom tko će koga zaštiti od medvjeda; skolastik Darko Perković, naš službeni fotograf koji se, sudeći prema broju ovjekovjećenih borova i naših zajedničkih trenutaka, uskoro kani posvetiti otvaranju nacionalnoga arhiva velebitskih fotografija; i moja malenkost, skolastik Silvije Mudri, vodič po bespućima Velebita i još mnogih planina hrvatskih. A gdje je sedni član posade? Njega smo zaboravili kod kuće. Kolika je to nepreboljiva žalost bila kad smo otkrili da o. Jakov Jurendić, po zanimanju Tigar (1. gardijska brigada), neće moći poći s nama. Za njim koji je bio idejni začetnik cijelog pothvata najviše je plakao o. Mato Anić, dok smo kod objeda uvijek računali na njegovo mjesto.

Dakle, odredište je bila planina Velebit, točnije kolibica Katoličkoga planinarskog društva "Stanko Kempny" iz zagrebačke Kustošije, na livadi Veliki Lubenovac. Put nas je vodio prvo preko Otočca do Krasna gdje smo se zaustavili u slavnome svetištu Majke Božje. Kako već rekoh, cijelo je vrijeme padala kiša – sve do Krasna. Ondje se iza visokih planinskih vrhunaca počelo nazirati obećavajuće plavetnilo neba. Raspitavši se za naš daljnji smjer putovanja, počeli smo slijediti poprilično usku cestu prema Štirovači te se iznenada našli na makadamu koji je činio dostupnim i one divote Božje prirode koje možemo inače vidjeti samo na plakatima i razglednicama.

Stigli smo do kolibe, već je granulo sunce i plavetnilo neba počastilo nas svojom pri-

sutnošću... I nismo bili sami. Sada nas je bilo devet. Vrlo gostoljubivo dočekali su nas Jerry i Brada – ljudi koji vode brigu da sve tamo štimu. Često su nas kroz sva tri dana nudili čajem, pa i toplim obrokom. Brada, tako zvan zbog svoje duge, cigaretnim dimom obojene brade, kao vrstan poznavatelj okolnih vrhunaca i šuma uvijek se brinuo da nam potanko objasni kojim putem je najbolje ići. Jednom riječju, u ovakvoj okolini i društvu osjećali smo se kao u nekoj preriji iz western filmova. Samo su nedostajali Indijanci – no, mi smo ih kasnije, tijekom uspona na vrhunce, dobro znali oponašati u izvođenju njihove klasične grlene glazbe – neki su se ljudi već počeli žaliti da tjeramo životinje.

Iz svoga tabora koji je, kako sam već prije rekao, bio smješten na livadi Veliki Lubenovac, uz sam njezin rub, ubrzo smo se, nakon kratke okrepe, uputili u osvajanje prvoga našeg vrhunca – Velikog Kozjaka (1629 m). Bila je to lakša popodnevna šetnja (oko 2h). Gore nas nije dočekao baš veličanstven pogled, naprotiv, magla je postajala sve gušća i gušća. Za nekoliko minuta vidljivost se s kilometar udaljenosti smanjila na svega nekoliko desetaka metara. Već smo se malo i uplašili – što ako zalutamo? I brže-bolje krenuli smo dolje. Počela nas je pratiti i kiša koja se u međuvremenu pretvorila u pravu tuču – za tren sve je bilo puno bijelih ledenih 'pikula' koje su nas dobrano izrešetale. Kad smo se spustili u dolinu – 'pikulama' ni traga, kao da se ništa nije dogodilo.

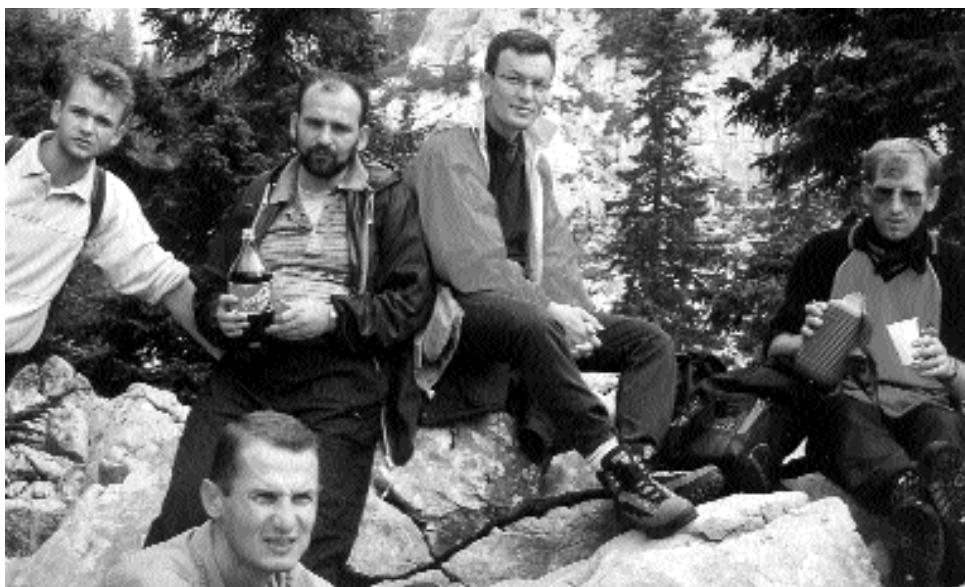
Ta prva noć bila je ispit za sve. Nakon duljega razgovora s domaćinima uz toplu peć i čašicu, podosmo na počinak. Noć, mi u kolibi usred divlje prirode Velebita, bez struje, u tišini od koje uši bole... žamor iz susjedne prostorije... bolje i to nego zvukovi oko kolibe... – na livadi sigurno ruju divlje svinje i šeću medvjedi – sudeći po travgovima ujutro... Hvala Bogu što je poslao Bradu da provjeri koliko deka imamo – neki bi se na toj temperaturi (0°C , a možda ni toliko) zasigurno po noći smrznuli. No, preživjeli smo i to.

Jutro je bilo svježe, ali predivno – kako samo na Velebitu može biti. Nakon sv. mise

koju smo slavili u našoj skromnoj sobici i kratkoga doručka, krenuli smo na našu glavnu ekspediciju – "Tour de Sjeverno-srednji Velebit". Plan je bio – pješačenje od jutra do miraka. Uputili smo se prema Velikom Alanu. Ondje smo se u planinarskom domu (1345 m) nakratko sklonili s vjetrometine i popili jutarnji čaj. No, zov prirode nije nam davao mira – pogotovo zov mora koje smo iz tih visina zaželjeli vidjeti. Ali to nas je koštalo gubitka svih kalorija koje smo toga jutra skupili. Naime, u tom predjelu su jaki vjetrovi, a trebali smo se popeti na sam rub planinskog lanca da bismo ugledali to čudo prirode – more, 1500 m ispod nas. Trebalo je dobro držati ravnotežu da te vjetar ne odnose – pogotovo nas neuhranjenije. Čak se ni hodati nije moglo uspravno.

Put, koji smo si sami prokrčili, poveo nas je do besmrtnе Premužičeve staze kojom su već tisuće slavnih planinara prošle kako bi svoje poglede usmjerili na nešto ljepše i božanstvenije od sivih zgrada i gusta gradskoga smoga. Tom stazom, koja je inače duga oko pedesetak kilometara, štali smo sve do Rossijeve kolibe, duboko usred divljih Rožanskih Kukova. Utješno bijaše za

neke od nas što je cijeli ovaj put bio gotovo po ravnome – prolazili smo kroz šume, predivne livade, put nas je poveo čak i kroz divlje gudure i preko vrhunaca, ali, sve skupa, nije bilo puno penjanja. Prošli smo blizu Crikvene (1641 m) – veličanstvene stijene na koju se penje uz pomoć sajle i klinova (neki su htjeli...), pokraj duboke Varnjače na čijem dnu još uvijek počivaju stoljeća zamrzнутa u vječnom ledu. Od Crikvene krenuli smo putem prema Lomskoj Dulibi kako bi se po najlakšoj varijanti, izbjegavši stravični "Tatekov put", ipak živi domogli Lubenovačkih vrata i same naše kolibice. No, nije nam baš sve pošlo za rukom. Naime, naš se vodič (a neću mu ime spominjati) jednom slučajno okrenuo i spazio putokaz za Vratarsko Sedlo. 'Znao' je da je to pravi put – i pokazalo se da je u pravu, samo su neki zbog toga ipak dobili priliku da osjete čar četveronožnog puzanja po bijelim kamenim vrletima Velebita. To je bila jedna prečica, spoj s već spomenutim "Tatekovim putom". Mislim da će jednog dana ondje morati na više mjesta biti upisano nešto poput: "Jozina sajla" ili "Tadijino sedlo". Vodič je veselo društvo tješio činjenicom da je taj put prije par godina pronašao i markirao

Slijeva nadesno: Silvije Mudri, Josip Batinić, Tadija Milikić, Pero Marković; u prvom planu: Mato Anić; (foto: Darko Perković)

Tatek – još kao "mladić", u svojim, ni manje ni više, nego sedamdesetim godinama. No, i to preživjesmo, jedino – ona sajla... ipak, sve je dobro prošlo, a na jednoj stijeni na kraju puta, na Lubenovačkim vratima, svečano nas je dočekao natpis za one koji idu iz suprotnoga smjera: "Samo za iskusne planinare!"

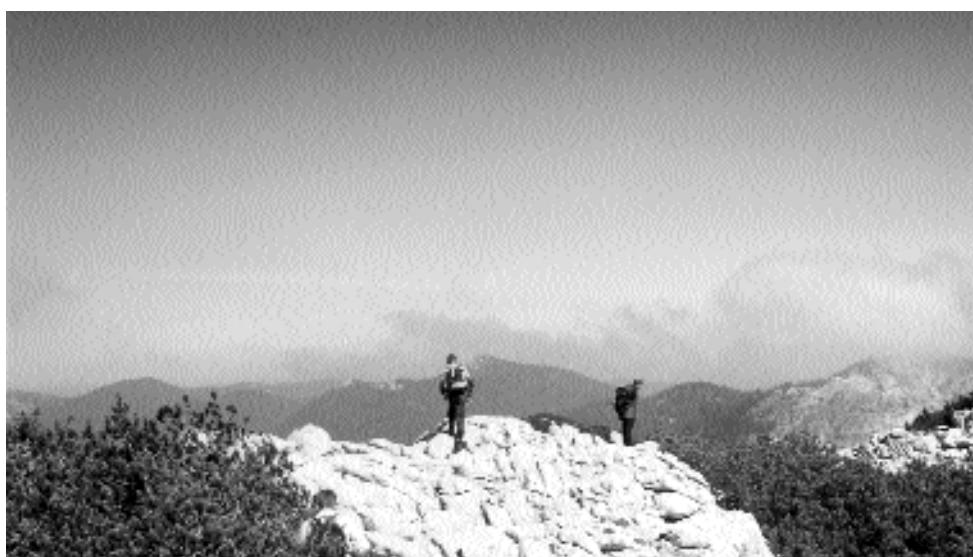
Došli smo kući prije mraka. Domaćini su nas dočekali s vatrom spremnom za roštilj. Skupilo se veće društvo – došla su trojica iz Gospića, dvoje iz Zagreba, još neka obitelj... dva psa... – lijepo društvo i lijep roštilj uz zalazak sunca na rubu prostrane planinske livade. Nakon dobre šetnje i obilnoga zalogaja i spavanje je bilo dobro.

Osvanulo je i posljednje jutro našega boravka na najljepšoj planini Lijepe Naše. Sunčano jutro otratilo nas je i na naš posljednji pohod, na Hajdučke Kukove (1649 m). I uspon je bio 'hajdučki'. Svi smo išli, premda su neki, nakon onoga doživljaja od jučer, htjeli odustati. Bio je to naš najljepši dan na Velebitu – sunce je cijelo vrijeme obasjavalo vrhunce, samo se u daljini moglo primjetiti da magla nije još sasvim iščezla. Osvojen je i taj vrh – pogled je bio prekrasan. Lijepo se na jugoistoku vidio Veliki Lubenovac, a malo podalje i Veliki Kozjak. Na sjeverozapad se pogled prosti-

rao preko Maloga i Velikog Rajinca sve do Zavižana, a kao kulise služili su mnogi daleki vrhunci djelomično obučeni u podnevnu izmaglicu. I tu je naš službeni pisar ostavio naš trag, kao što je to dosada činio na svakom osvojenom vrhu.

I to je bio kraj – kraj našega boravka u nebeskim visinama. Uvijek dode vrijeme povratka – vrijeme kad se treba ponovno spustiti na zemlju da bismo pokušali ono nebesko pretočiti u ovo zemaljsko, onu svježinu donijeti u svakodnevni život. Pošto smo se oprostili od domaćina, naša se četiri kotača ponovno zakotrljaše prema Zagrebu. Putem smo posjetili stari grad Modruš kod Oglulina i još jednom odatle uputili pogled k predivnim čarima srednjohrvatskih visova. Zatim, dakako, trebalo se zaustaviti i na jezeru Sabljaci i, naravno, u Ogulinu.

Tako je završila ova naša mala šetnja po vrhuncima lijepe nam Domovine. Hvala dragom Bogu na milosti susreta s njim preko djela ruku njegovih. Hvala poglavarima koji su ovo putovanje objeručke podržali. A vi, koji ovo čitate, ako vam se pruži prilika da prošetate tim mjestima kojima je Nebo prosulo svoj mir i tišinu, samo hrabro – tamo ćete se obogatiti njime. **IP**

Naši novaci

Predstavljamo vam svoju, po zvanju, najmladu subraću – novake prve godine novicijata u Splitu i preporučujemo ih u vaše molitve.

Damir Kočić

Roden sam 2. listopada 1981. u Čakovcu, a mjesto prebivališta mi je Goričan. Osnovnu školu završio sam u svome mjestu. Budući da sam već kao dječak ministirao i bio vrlo često u kontaktu sa župnikom, osjetio sam Božji poziv te sam odlučio nakon osnovne škole poći u Zagreb u sjemenište. Tu sam se prvi put susreo s Družbom i do nekle upoznao njihov način života. Nakon što sam

Priredo: Vedran Šmitran, DI

maturirao u Nadbiskupskoj klasičnoj gimnaziji, osjećajući još dublji poziv, odlučio sam stupiti u novicijat DI, gdje sam i primljen 16. rujna 2000. Zahvalan Bogu i svima koji su me pratili svojim molitvama prepustam svoj daljnji život u Božje ruke.

Dani Sacco

Roden sam 26. svibnja 1977. u Metkoviću, gdje sam završio osnovnu i srednju školu. Nakon završetka škole sa svojih sedamnaest godina otisao sam u Njemačku (München) gdje sam radio četiri godine. U Münchenu mi se nešto izvanredno dogodilo: dobio sam poziv, u tri dana sam se spakirao i vratio u

Metković, gdje sam postao članom molitvene zajednice Predragocjene Krv Kristove koju je osnovala franjevka Lucija Jović kojoj ovim putem svim srcem zahvaljujem. Uz molitvu je poziv postajao sve jači i sve jasniji. Prilikom jednoga hodočašća u Vepric upoznao sam don Alojzija Bavčevića kojem sam rekao za moj poziv i za moju želju da želim slijediti Isusa Krista, ali nisam znao gdje i kako.

Kod don Alojzija sam ostao tri mjeseca i pomagao mu. On me je upoznao s o. Nikolićem preko kojega sam saznao za braću i mogućnost da postanem časni brat u Družbi Isusovoj.

U listopadu 1999. godine pozvao me je provincial

(o. Ivan Macan) u Zagreb (Jordanovac), gdje sam ostao sedam mjeseci i zatim dobio premještaj na Fratrovac gdje sam bio tri mjeseca.

Ovom prilikom zahvaljujem svojim roditeljima, bratu i sestri, braći skolasticima, o. Rubiniću, o. Paziću, don Alojziju, poštovanom provincialu o. Macanu, molitvenoj zajednici PKK te svima ostalima koji me podupiru u mojoj odluci. Posebno zahvaljujem Gospodinu što me je pozvao u Družbu Isusovu. U novicijat sam stupio 16. rujna 2000.

NAŠI

Mate Samardžić

Roden sam 15. veljače 1977. g. u Zagrebu, gdje sam

završio osnovnu i srednju školu. Prije tri godine stupio sam u Marijinu legiju u Palmotićevoj, koja je bila pod duhovnim vodstvom o. Božidara Ipše. U razgovorima s o. Ipšom polako sam počeo upoznavati Družbu Isusovu. Pater Ipša me je uputio na razgovor s tadašnjim provincijalom, patronom Pšeničnjakom, koji me je putem knjiga upoznao s Družbom i njеним prvim članovima. Godine 1999. krenuo sam na Otvoreno

pučko učilište u Zagrebu, gdje sam završio četvrti razred srednje škole. Za to vrijeme bio sam na Fratrovcu pod duhovnim vodstvom o. Stjepana Kuzmića. Nakon završene školske godine, o. provincijal Macan poslao mi je pismo u kojem me poziva da stupim u novicijat Družbe Isusove u Splitu 16. 9. 2000. Neka mi Bog pomogne dalje.

Bruno Široki

Roden sam u Zagrebu 20. rujna 1981. godine. Kršten sam deset godina kasnije u Gospicu. Osnovnu školu sam polazio u više mjesta, a završio sam je u Koprivnici. U Koprivnici sam primio sakrament sv. potvrde. Nakon završene osnovne škole krenuo sam u ugostiteljsku školu za zanimanje konobar. Nakon završenoga drugog razreda dobio sam želju za redovničkim životom. Odlučio sam završiti treći razred i

maturu te otići u neki samostan kako bih ostvario svoju želju. Za dolazak u novicijat Družbe Isusove zahvaljujem dvojici isusovaca, o. Stjepanu Fridlu i o. Izidoru Jedvađu, koji su svojim dobrim primjerom utjecali na mene da upoznam i zavolim Družbu i odlučim se za redovničko zvanje. U Koprivnici imam roditelje i dvije sestre kojima zahvaljujem što su me podržali u mojoj odluci.

Siniša Štambuk

Roden sam u Splitu 21. travnja 1966. g. Osnovnu

školu sam završio u Selcima na otoku Braču, gdje sam do novicijata živio i radio, a srednju školu u Pučišćima, odnosno u Splitu. Iako sam imao sakramente, nisam živio kršćanskim životom. U 21. godini života, nakon višegodišnjega lutanja i traganja za smislom, koje je neposredno prije obraćenja kulminiralo u izvjesnoj duhovnoj krizi, doživio sam milosni zahvat Gospodinov. Nakon dugotrajnoga premišljanja opredijelio sam se za svećeničko zvanje i nakon

nekog vremena i obavljenih duhovnih vježbi za laike te nakon nekoliko razgovora s nekim isusovcima, odlučio sam se za Družbu Isusovu. U novicijat sam stupio 16. rujna 2000. godine. Zahvalan sam Gospodinu i Blaženoj Djевici Mariji za poziv u Družbu. Posebno bih se htio zahvaliti svima onima koji su me hrabrili i podupirali svojim molitvama. U molitve se i dalje preporučujem. IP

Naši jubilarci

I ove godine neka od naše subraće slave jubilarnе godine svoga posvećenja Gospodinu. Neka i vas, zajedno s nama, ovi kratki životopisi potaknu na zahvalu Gospodinu za ustrajnost u redovničkom zvanju naše subraće.

O. Vladimir Vlašić, DI

(60. obljetnica redovništva)

Prošle je godine o. Vladimir proslavio 50 godina svećenstva, a ove proslavlja 60 godina redovništva. O. Vlašić ušao je u novicijat 16. listopada 1940. godine. Nakon studija filozofije i teologije završava latinski i francuski jezik na Filozofskom fakultetu u Sarajevu. Velik dio njegova redovničkog života vezan je uz odgoj i formaciju svećeničkih kandidata u dječačkim sjemeništima. Od 1951. do 1957. boravi u Biskupskom dječačkom sjemeništu u Dubrovniku, gdje obavlja službu prefekta i profesora. Neki od sjemeništaraca, kojima je o. Vladimir u tom razdoblju bio povjeren kao odgajatelj, postali su kasnije biskupima. Od 1961. radi u Zagrebu u Nadbiskupskom dječačkom sjemeništu na Šalati. Tu je najprije obavljao službu prefekta i profesora, a kasnije je postavljen i za ravnatelja gimnazije. Kao ravnatelj susretao se s mnogim poteškoćama, kao i njegovi prethodnici, jer ova škola u vremenu komunističke vlasti nije imala pravo javnosti. Godine 1998. o. isusovci vraćaju sjemenište i gimnaziju nadbiskupiji, a o. Vlašić odlazi u Split gdje dobiva novu službu: socij magistru novaka. Uz tu službu i dalje podučava latinski i grčki jezik, ovoga puta novake. Možemo mu samo poželjeti da i dalje uspješno obavlja svoju službu kao i to da pruža novacima primjer redovništva u Družbi Isusovoj.

Br. Ivan Dilber, DI

(50. obljetnica redovništva)

Brat Ivan Dilber poduzeće je bio primoran čekati da ostvari zvanje koje je osjetio u svojoj 19. godini kada je susreo isusovce u Sarajevu.

Priredio: Armando Illich, DI

Planuo je Drugi svjetski rat. Bio je regrutiran. Načinio je zavjet da će stupiti u Red za časnog brata, ako preživi. Nakon rata 1945. došao je u rezidenciju u Zagrebu, u Palmotićevu, kao aspirant. Tamo ga je pronašla partizanska policija, uhitila ga, a vlasti su ga osudile na 6 godina zatvora, od kojih je 5 proveo u Staroj Gradiški. Nakon toga, vjeran i dalje svome zvanju, mogao je 11. rujna 1950. konačno stupiti u novicijat. Nakon svršenoga novicijata najprije je pomagao u obradivanju vinograda na Fratrovcu. 1954. bio je poslan u Bosnu, kao pomoćnik župniku u Borovici, gdje mu je povjerenja služba kuvara i sakristana. Po trećoj probaciji u Zagrebu 1960. poslan je u Dubrovnik, gdje se brinuo za održavanje zgrade nekadašnjega dubrovačkog kolegija. Ondje je bilo smješteno Malo sjemenište dubrovačke biskupije povjereni isusovicima na upravu. U listopadu 1967. poslan je u Rimski kolegij Družbe Isusove "Germanicum et Hungaricum", gdje mu je povjeren održavanje zgrade. Velikodušnim predanjem poslanju svladao je talijanski i nječmački te prikupio mnoga potrebna znanja u odgovornoj službi, nošen sviješću da pomaže Crkvu u narodima iz kojih pridolaze studenti teologije na rimskim sveučilištima. Resi ga svijest da sva životna iskustva pridonose rastu kraljevstva Božjega. Još su dva njegova brata isusovci, a jedna je sestra franjevka.

O. Zvonko Gutal, DI

(50. godišnjica svećeništva)

O. Zvonko je 15. kolovoza 1950. g. zareden za svećenika, a mlađu misu služio je u Osijeku u crkvi sv. Petra i Pavla. Kratko vrijeme nakon ređenja povjeren mu je pastoralni rad u kojem će provesti mnoge godine svoga života. Tako je najprije poslan u Osijek gdje je postavljen za kapelana i katehetu studenata. Zbog predanosti u svom radu, vrlo jasne nauke i utjecaja na mladež, osuden je od komunističkih vlasti (1955.) na zatvorsku kaznu od 5 godina. Kaznu je služio u kaznionici Stara Gradiška zajedno s drugim osuđenim svećenicima. Od 1960. do 1962. obavlja

NAŠI

službu kapelana i katehete u kolegiju na Jordanovcu, a to isto čini i u Beogradu do 1971. Do 1977. i dalje je u Beogradu, ali u svojstvu župnika i superiora. Nakon toga župnik je u Višnjevcu do 1982. otkud odlazi kratko na Jordanovac i na Šalatu u službi kapelana. Kao kapelan nalazi se i u župi Svetoga križa u Rijeci do 1994., a onda prelazi u Zagreb kao isповједnik u bazilici Srca Isusova. O. Zvonko se u svom pastoralnom radu posebno isticao kao kateheta. Želimo mu da svoje neprocjenjivo iskustvo svećeničkoga rada s ljudima i dalje obilno dijeli sa svima onima koji mu sada u isповјedaonici povjeravaju nedostatke i boli.

O. Ivan Knafeljc, DI

(50. obljetnica redovništva)

U novicijat na Fratrovcu stupio je 7. rujna jubilarne sv. godine 1950. Nakon novicijata poslan je na studij filozofije i teologije u Zagrebu, na Jordanovcu. U Zagrebu 28. srpnja 1960. prima svećenički red po rukama tadanjega nadbiskupa dr. Franje Šepera, u bazilici Srca Isusova u Palmotićevu. Nakon teologije poslan je u Dječačko sjemenište na Šalati u Zagrebu kao razredni prefekt, a nakon godine treće probacije u Opatiji, ponovno u isto sjemenište kao duhovnik. Za to vrijeme obnašao je više godina službu kućnog ministra, a kroz 16 godina povjerena mu je i briga za rektoralu crkvu na Šalati. Nakon pokončilske krize duhovnih zvanja započeo je 1973. i sljedećih godina razvio Djelo za zvanja u zagrebačkoj nadbiskupiji u kojem je radio mnoge poslove u apostolatu i pastoralu zvanja. Djelo je 1981. preuzeila nadbiskupija. Te iste godine o. Knafeljc je bio poslan u dubrovačko Malo sjemenište kao duhovnik. 1984. poslan je u Rim, gdje mu je povjerena služba regionalnoga tajnika Asistencije za provincije Istočne Europe pri vrhovnom poglavaru Družbe Isusove.

O. Alfred Schneider, DI

(50. obljetnica redovništva)

O. Schneider je ove godine proslvio pedeset godina redovništva. U novicijat je nakon

mature na klasičnoj gimnaziji stupio 7. rujna 1950. godine. Filozofiju studira od 1953. do 1956., a teologiju od 1958. do 1962. na Filozofsko-teološkom institutu Družbe Isusove u Zagrebu. Godine 1961. zaređen je za svećenika, a od 1964. do 1974. radi kao razredni i generalni prefekt u sjemeništu na Šalati. Od 1974. u Frankfurtu na Maini spremi, a 1979. brani doktorsku dizertaciju "Riječ Božja i Crkva u teologiji Heinricha Schliera". Od 1979. godine predaje fundamentalnu i dogmatsku teologiju na Filozofsko-teološkom institutu i na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove u Zagrebu. Kroz to vrijeme aktivno sudjeluje na teološkim simpozijima, objavljuje niz članaka o Isusu Kristu, otajstvu Crkve, Duhu Svetom, o smrti i vječnom životu u *Bogoslovskoj smotri*, *Obnovljenom životu*, te nekoliko manjih radova u *Glasniku Srca Isusova i Marijina* i drugim časopisima. Uz znanstveni rad nastupa i kao voditelj duhovnih vježbi, a rado sudjeluje i u pastoralnom radu za bolesnike. IP

Naši pokojni

Preporučamo vam u molitve dvojicu naše subraće koji otidoše pred nama u dvore Kralja kojemu su služili.

Br. Pavao Buconjić, DI

Pavao Buconjić rođen je 3. rujna 1915. u Nevesinju. Pučku školu pohađao je u Nevesinju, a s 14 godina odlazi raditi u selo Petrača u Župi Dubrovačkoj. Tu mu nije bilo lako pa je nakon dvije godine došao u Dubrovnik.

Upoznao se s o. Michielijem i ulazi u Marijinu kongregaciju 1923. Kasnije upoznaje oce Dragičevića i Pericu. Dogovarao se s Malom braćom u Dubrovniku da nakon vojske stupi k njima u red. Međutim, u razgovoru s gospodom Ankom Horn dolazi na misao da se javi isusovcima. Provincijal, o. Andelko Jurić, poziva ga da 1935. pode u Travnik za aspiranta. Tamo je dobio upalu pluća pa mu je liječnik savjetovao da se vrati. Iz Dubrovnika odlazi u Sarajevo na odsluženje vojnoga roka. Opet je u Dubrovniku 1938. i u dogовору с о. Franjom Jambrekovićem, provincijalom, odlazi, opet kao aspirant, u Zagreb na Jordanovac.

Na Jordanovcu radi u krojačnici. Nakon aspiranture ulazi u novicijat u rujnu 1939. Sada radi u kuhinji. U ljeti 1940. pozvan je ponovno u vojsku. Nakon tri mjeseca boravka u Trebinju biva osloboden od vojske te nastavlja s novicijatom. Prve zavjete je polagao na Jordanovcu 7. ožujka 1942.

Ostao je u jordanovačkoj kuhinji do ljeta 1943. kada seli na Fratrovac gdje postaje glavni kuhar. Zbog zdravstvenih teškoća 1947. preuzima mirniji posao – brine o rublju na Jordanovcu. Tu je sve do 1955., a nakon toga radi kao kuhar u Splitu. Godine 1957. dodijeljen je našima u Sarajevu za kuhinju, nabavke, vrt i rublje. Godine 1960. dolazi u Osijek, gdje se brine za crkvu, rublje i kuću. Od 1962. je u Borovici. Ovdje ima zdravstvenih poteškoća (prehlada bubrega) pa biva premješten u Zagreb na Jordanovac. Sada je ponovno rušničar i donekle pomoć u krojačnici. Za Božić 1971. kratko boravi na Otoku Gospe od Milosti kod Tivta. Godine 1977. premješten je u Sarajevo kao prvi brat u našoj novoj kući na Grbavici, gdje je toliko toga trebalo pregradivati i preurediti. Godine 1979. otisao je na operaciju vena u Stuttgart. Liječnici su mu zabranili svaki težak rad. Tada je premješten na Fratrovac i unatoč liječničkoj zabrani, preuzima rušnicu za četiri naše zagrebačke kuće. Kad su časne sestre preuzele rušnicu 1982., odlazi u Split i preuzima vrt, podrum, crkvu, pa i portu. U Splitu je živio i radio do svoje smrti, 13. studenoga 2000.

Kralju vjekova uputio se u jutarnjim satima na svetkovinu Sv. Stanislava Kostke, zaštitnika isusovačih novaka, mladića koji je uzor čistoće, nevinosti i molitve. Prema ovom kratkom prikazu vidimo sretan završetak jednoga ostvarenog ljudskog, vjerničkog i redovničkog života.

O. Robert Bácsváry, DI

Robert Bácsváry rođen je 10. studenoga 1922. god. u Budimpešti. Ondje završava osnovnu i srednju školu, a nakon mature upisuje studij arhitekture.

Za vrijeme školovanja bio je aktivan član pokreta Pfandfinder (izvidači) i Marijine kongregacije. Od 1946. do 1950. god. o. Bácsváry studirao je povijest umjetnosti u Beču, dok je istodobno radio kao inženjer u državnoj službi u Somboru (Bačka). Studij je završio kao doktor filozofije. Godine 1950. stupio je u isusovački novicijat u Zagrebu, na Fratrovcu, gdje mu je magister novaka bio o. Franjo Jambreković. Prve zavjete polaže 20. rujna 1952. Filozofiju i teologiju studira od 1952. do 1959. u Zagrebu, gdje je 7. prosinca 1958. zaređen za svećenika u bazilici Srca Isusova. Od 1955. do 1963. radi kao socij provincijala. Treću je probaciju obavljao 1965./66. god. u Sv. Andriji (Austrija) s instruktorem o. Josefom Millerom.

O. Bácsváry je bio među prvim pokretačima izdavačke djelatnosti kod nas. Veliku popularnost imala su izdanja koja je on uređivao. Posebno se to odnosi na niz "Iz života". Godine 1968. položio je i posljednje zavjete na blagdan Uznesenja Marijina. Već je tada započeo svoje mnogo-

NAŠI

strukte djelatnosti kako bi duhovno i materijalno podupirao proganjanu Crkvu na Istoku. Od 1967. do 1969., po nalogu kardinala Döpfnera i Biskupske konferencije Njemačke, radi na uspostavi odnosa s pravoslavnim Crkvama. Od 1973. do 1978. bio je dušobrižnik Katoličke obiteljske škole u Pullachu i brinuo se za samohrane majke i očeve. Opet na nalog Biskupske konferencije preuzima kao poslanik od 1979. do 1980. dušobrižništvo Mađara u SR Njemačkoj. Iskazao se i kao voditelj duhovnih vježbi.

Od 1982. do 1987. skupljao je po Njemačkoj od mnogih dobročinitelja i raznih ustanova novčana sredstva za izgradnju

konkatedrale Sv. Petra u Splitu i pastoralnoga centra. Za cijelo vrijeme nedavnoga rata organizirao je neumorno akcije pomoći za izbjeglice i prognanike.

Nekoliko dana prije nego što će proslaviti svoj 50-godišnji redovnički jubilej, u noći 13. rujna umro je od srčanoga udara. Pokopan je 19. rujna u Pullachu kraj Münchena. **IP**

Priredio: Shtjefen Dodes, DI

VIJESTI

Đakonsko ređenje

Dana 14. listopada 2000. msgr. Josip Bozanić podijelio je u zagrebačkoj katedrali sveti red đakonata dvojici naše subraće, Jerku Banu i Antunu Voleniku. Čestitamo!

Zaziv Duha Svetoga

Dana 15. listopada 2000., uz početak nove akademske godine, molitvu Duhu Svetomu uputili smo u euharistijskom slavlju kojim je predsjedao pomoćni biskup vrhbosanski msgr. Pero Sudar. Msgr. Sudar potaknuo je u svojoj propovijedi studente na marljivost, ali i na istinsku otvorenost Božjemu Duhu. Također, pozvao je mlade da ne napuštaju domovinu, već da svoju budućnost hrabro izgraduju na ispaćenim prostorima Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Iskreno zahvaljujemo ocu biskupu! Njegovu propovjed u cijelosti donosimo na str. 32–33.

Otvorene nove zgrade Filozofskoga fakulteta Družbe Isusove

Još uvijek nedovršenu zgradu FFDI-a, 6. studenoga 2000., kada se slavi dan Fa-

Priredio: Vedran Šmitran, DI

kulteta, blagoslovio je i službeno otvorio vrhovni poglavar Družbe Isusove, o. Peter Hans von Kolvenbach. Otac General održao je i prigodno predavanje o odnosu znanosti i vjere, a u svjetlu Papine enciklike *Fides et Ratio*. Svečanosti su bili nazočni i nadbiskup zagrebački msgr. Josip Bozanić, msgr. Giulio Einaudi, apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj, prof. dr. Hrvoje Kraljević, ministar znanosti i tehnologije, prof. dr. Branko Jeren, rektor Sveučilišta u Zagrebu, te mnogi drugi uglednici iz crkvenoga i javnog života.

Hodočašće u Rim

Prije nego što se godina Velikog jubileja službeno zaključi i ponovno se zaključaju Sveta vrata na bazilici Sv. Petra, uputio se jedan autobus pun isusovaca Hrvatske pokrajine DI u Rim po potpuni oprost koji je, tijekom cijele ove godine, Gospodin obilato dijelio po rukama Crkve. Iz Zagreba smo otputovali 29. studenoga, a vratili mu se 4. prosinca rano ujutro. Sudionici hodočašća, njih četrdesetak, prikazani su na fotografiji s naslovnice. **IP**

O. Albert Jou, DI**Svetac na zadatku**

Biblioteka
SVJEDOCI I UZORI, 190 str.

Pred nama je knjiga, prikaz života i rada jednoga misionara isusovca. Naime, sv. Franjo Ksaverski rođen je u Španjolskoj u šesnaestom stoljeću. Nakon što je dobio zadatak, poslanje od Svetoga Oca, hrabro i odvažno kreće navještati Ijudima Dalekog istoka Radosnu vijest koju je Krist objavio cijelome svijetu, Kraljevstvo Božje, oslobođenje od grijeha, posve nov život utvrđen u ljubavi spram Boga i bližnjega. Poradi tolike daljine (milja i milja tako da su putovanja trajala mjesecima i godinama) koju je morao proći u neudobnim i posve nesigurnim pomorskim i trgovačkim ladjama, sv. Franjo se razbolio, ali bolest ga nije mogla spriječiti u djelovanju i ostvarenju misije. Budući da je "gorio i izgorio" u misijama (Japanu, Goi, Cochinchinu, Malacci i Kini), s pravom ga zovemo i smatramo zaštitnikom misija.

Jamačno je da nam se nameću mnoga pitanja: kako je sv. Franjo došao u isusovce? Kakve je imao planove? Što je postigao?

Odgovore na ova i niz drugih pitanja možete pronaći u ovoj prekrasnoj i hvalevrijednoj knjizi.

O. Anto Mišić, DI**Rječnik filozofskih pojmoveva**

Biblioteka
IDEA 3, 295 str.

Ovaj Rječnik filozofskih pojmoveva koncipiran je kao odgovor aktualnim potrebama zato što već više od deset godina nije bilo rječnika koji bi u cijelosti pokriva filozofska područje. Svi dosadašnji rječnici su ideološki označeni, a ovaj je nastao u samostalnoj Hrvatskoj kada su prevedena na hrvatski jezik mnoga značajna filozofska djela (Aristotelova, Tome Akvinskoga, Descartesova) koja koriste novu, hrvatsku filozofsku terminologiju koju možemo naći jedino u ovome rječniku. Glavna svrha rječnika nije stvaranje hrvatskoga filozofskoga nazivlja, nego pomoći u upoznavanju osnovnih pojmoveva i izraza. U abecednom slijedu donosi se uglavnom uobičajena tradicionalna terminologija. U njemu su pojmovi obrađeni kratko, pregledno i precizno, uz navođenje i etimološkoga podrijetla riječi što još više pomaže jasnoći i razumijevanju. To je nenadoknadiv priručnik ne samo studentima filozofije nego i svakom intelektualcu, budući da su mnogi filozofski pojmovi postali svakidašnjica našega izražavanja. Rječnik sadrži i mnoge pojmove vezane uz religiju, sociologiju, psihologiju, politiku i sl. Onaj tko se želi baviti znanosti, a napose mudroljubljem (grč. filozofija), ovaj će rječnik smatrati nenadoknadivom alatkom u klesanju svoje intelektualne osobnosti. IP

Propovijed biskupa Pere Sudara

Donosimo u cijelosti propovijed msgr. Pere Sudara, pomoćnoga sarajevskog biskupa, koja je izrečena u jordanovačkoj crkvi prigodom mise zaziva Duha Svetoga za uspješnu akademsku godinu.

**“Idi... a onda dodi i hodi za mnom!”
(Mk 10,21–22)**

Sestre i braćo!

Pozivam vas da iz obilja sadržaja što nam ga Božanski domaćin nudi na stolu svoje Riječi, očima duha prepoznamo i sa ovog nedjeljnog sastanka sa sobom kao hrana života ponesemo barem po koju mrvicu smisla i poticaja.

U prvom čitanju iz knjige Mudrosti od Boga nadahnuti pisac govori o načinu na koji je došao do mudrosti i što mu ona znači. On do mudrosti nije došao dugogodišnjim učenjem nego molitvom duha i vapajem srca. Ovim svetim mislim slavljenim želimo zazvati Duha Svetoga da profesorima Filozofskog fakulteta Družbe Isusove podari prikladnu riječ, a studentima sposobnost razumijevanja i spremnost prihvatanja kako bi ovom novom akademskom godinom uspješno ispratili drugo i dočekali treće, Isusom Kristom i kršćanstvom prožeto ili barem obilježeno, tisuće ljeće. Vi, studenti, ćete poput milijuna prije vas s puno mara i ne bez muke skupljati zrnca spoznaje. Teško bi bilo opravdati sav trud što se u tom procesu ulaže, ako bi sve ostalo na stečenom znanju jer ono ne bi koristilo ništa bez mudrosti. Naprotiv, znanje o bilo čemu, a napose o čovjeku bez mudrosti se u ljudskoj povijesti pokazalo vrlo opasnim. Zato, skupljanje znanja i produbljivanje spoznaja nužno treba pratiti molitva i vapaj za darom mudrosti. Naime, mudrost je umijeće i spremnost upravljanja svega, a napose života, njegovoj konačnoj svrsi. To umijeće se ne stječe nego se kao dar prima od Boga! Samo snagom dara mudrosti moguće je proniknuti u smisao i dosljedno provoditi način života kojim je moguće očuvati i razviti primljeno bogatstvo života u skladu odnosa prema Bogu i bližnjemu. Mudrost je umijeće uporabe stečenog znanja i imanja u skladu sa svrhom života. Zato je sveti pisac pretpostavlja prijestoljima – mi bismo danas rekli prestižu i funkciji – zlatu i srebru, pa

čak i zdravlju i ljepoti. Sve se to bez mudrosti koja, ako je prava, dolazi samo odozgor, okreće protiv onoga tko posjeduje, jer uludo i isprazno posjeduje.

Kako nama, djeci vremena i mentaliteta u kojemu se mudrost poistovjećuje sa sposobnošću zauzimanja dobrih položaja u društvu i brzoga bogaćenja, mogu neprihvatljivim zazvučati riječi: “sve zlato pred njim je kao malo pijeska, a srebro... kao blato”. Iako je bogatstvo u starozavjetnom poimanju bilo dovodeno u vezu s blagoslovom Božjim, ovaj odlomak teksta iz knjige Mudrosti kao da uvodi u ono što će Isus reći, a život potvrđujući o bogatstvu i bogatašima. Mlađiću, u kojem je Krist – “živa i djelotvorna riječ Božja... oštira od svakog dvosjekla mača” što “sudi nakamu i namišli srdaca”, kako kaže čitanje iz Poslanice Hebrejima – probudio želju da pride korak bliže Bogu čineći nešto više od pukog vršenja zapovijedi. Zbog toga zanosa evangelist Marko svjedoči: “Isus ga nato pogleda, zavoli ga i rekne mu: ‘Jedno ti nedostaje! Idi, što imaš prodaj i podaj siromasima pa ćeš imati blago na nebū! A onda dodi i idi za mnom!’” Čovjeku se samo od sebe postavlja pitanje: Zašto Isus među apostole, koje je uglavnom izabirao između siromašnih ribara, nije mogao uzeti i jednog bogatog i, iz razgovora se čini, već školanog mladića. Zar pitanje bogatstva nije mogao riješiti kasnije upotrijebivši ga za potrebe samih apostola i onda prve Crkve? Bibličari će zasigurno znati dublje razloge, ali meni se učinilo da bi dio odgovora na ovo pitanje mogao biti onaj isti koji bismo dali na pitanje: Zašto kršćanin prije treba isporijed u kojoj se odrije grejeha i prima oproštenje? Tu bismo mogli postaviti i pitanje: Da li se čovjek uopće može obogatiti i u svome bogatstvu živjeti, a da pri tome, barem grejehom propusta, ne sagriješi protiv drugih ljudi? Čini se da povijest ljudskog roda i sve nepravde počinjene zbog želje “imati”, a onda s time povezano i ono “biti netko” daju više nego jasan odgovor. Ali i bez toga susret bogatoga mladića i Isusa daje više nego jasno razumijeti da slijediti Krista nije moguće nikome, pa ni onome koga je on već zavolio i pozvao, ako nije spreman odreći se svega što bi se moglo pretvoriti u blato koje mu onemogućava hod strmom stazom čovještva, ili u živi pijesak u kojem će ostati. Nespremnost Bogu u konačnici predati sve, pa ponekad i vrlo ljudske i opravdane zahtjeve života, djeluje na dušu čovjeka upravo onako kako je odbijanje Isusova poziva, rekli bismo, u trenutku izmijenilo raspo-

loženje bogatog mladića. Evandelje kaže: "On se na tu riječ smrknu i ode žalostan." Kuda je otišao, kako je proživio? Možda veselo i bez brige, ali da li i s radošću u duši? Ne znamo. A zapravo znamo. Ovaj susret, zapravo drama Boga, koji zove, i čovjeka, koji u strahu za sebe, odlazi žalostan jer ima nešto bez čega mu se čini da život nema smisla, na manje se ili više radikaljan način odigrava u svakom čovjeku. Darujući mu život, Bog svakog čovjeka poziva i stavlja pred izbor.

Između mnogih dogadaja iz vremena kušnje kruha i krvi, kojeg smo svi, a napose mi u BiH, bili izloženi u desetljeću što izmiče, pada mi na pamet slučaj sina jednoga poduzetnika iz Sarajeva. O tac je sa svojim poduzećem izvodio neke poslove umutarnjeg uređenja u našoj bogosloviji pred sam rat kada sam bio rektor pa smo se dobro upoznali. Već nekako u prvom ili drugom mjesecu srpske agresije i bombardiranja grada, dok su još mnogi mislili da to ne može dugo trajati, došao mi je s molbom da ga preporučim Caritasu. Tada se ljudima Caritas pričinjao nekom vrstom božanstva koje ne samo da može dati kruha, nego i iz pakla smrti, kako su tada Sarajevo zvali, može izvesti u sigurnost života. Očinskom brigom, ali s određenom mjerom postidenosti mi je povjerojao da mu tada sedamnaestogodišnji sin jedinac prijeti da će pokušati bijeg i preko minskih polja, ako ga on ne uspije u određenom vremenu izvesti iz grada. Dijete ne može više izdržavati to skrivanje po skloništima. Mlad je i hoće živjeti, naučio je izlaziti, zabavljati se. A tu nema više ništa. Ne želi živjeti više od nade, nego hoće, kako je doslovno rekao, danas, a ne sutra jesti hamburgere. Ne znam kako je otišao, ali poslije toga razgovora dugo više nisam vidao ni njegova oca, koji je često, poput stotine drugih ljudi, znao navratiti u našu bogosloviju na čašicu nade, kako se to onda običavalo reći. A onda, pred kraj rata, došao me potražiti u Bol na otoku Braču gdje se u izbjeglištvu bila smjestila naša bogoslovija. Tu mi je posve slomljen rekao da je sve izgubio. Preko skupe veze je iz Sarajeva poslao sina i suprugu, a nedugo nakon toga je morao poći i on jer mu je supruga javila da im je dijete u opasnosti. Stan, urede i radnje i sve što mu je obitelj desetljećima skupljala ostavio je, zapravo, izgubio, jer odmah nakon izlaska u stan su uselili drugi, a sve drugo je opplačkano. Ali glavni gubitak bio je gubitak sina koji se nakon odlaska iz Sarajeva odao drogi. Roditelji su učinili sve da ga spase, ali pomoći kao da nije bilo. U nezasitnoj želji da živi, taj mladi čovjek je doveo svoje roditelje do prosjačkog štapa i dna beznade, a sebe

do ruba smrti. Odsutnost mudrosti života i nespremnosti na žrtvu jednog običnog mladića nadu jedne cijele obitelji obrće u beznade, radost u tugu, a život u smrt. Koliko tek tragedije prati krive želje onih tzv. "velikih"?

Život je dar i da bi urođio plodom, mora biti darovan. Naime, zatvoren u sebe i čuvan samo za sebe on se izgubi, umire! Bolesna želja živjeti samo za sebe danas prijeti da domovinu hrvatskog naroda i cijelu Europu pretvoriti u zemlju i kontinent koji proždire svoju djecu. U BiH mladi naraštaj Hrvata narodno ne može opstati od onih drugih i drugačijih. Zato mu se od svih, pa i onih koji to ne mogu činiti bez grijeha, preporuča i pomaže da seli u Hrvatsku. A iz Hrvatske zbg svojih seli u Kanadu, Australiju i Novi Zeland. A domovina, koja podrazumijeva RH i BiH, data nam je kao obećana zemlja i kao takvu su je Hrvati kroz stoljeća shvaćali i voljeli te znojem preporodivali i krvlju branili. U njoj danas na stotine tisuća mladića i djevojaka ne želeći nikakve žrtve, ostaju cijelog života bez braka i potomstva, pretvarajući kušnju kruha i krvi u kušnju nade! Svima koji to sreem prate mora se iz duše oteti ono što se otelo apostolima nakon što je Isus rekao da će lakše deva kroz iglene uši nego bogataš u kraljevstvo Božje. Čovjek se pita: Hoćemo li se mi oteti iz vlastitog zagrljaja smrti?

Isusova utješna riječ i danas možda više nego ikada vrijedi: "Bogu je sve moguće!" To je i u ovo naše vrijeme pokazao. Ali mu i danas kao i prije dvije tisuće godina trebaju apostoli spremni ostaviti sve, uvjereni da će sve primiti, jer samo ono što se od života iz vjere u Boga i iz ljubavi prema čovjeku daje, dobiva se stostruko. Pored svih drugih presudnih pitanja za hrvatski narod, čini mi se da je odlučujuće hoće li se na prijelazu iz drugog u treće tisućljeće u njemu naći dostatan broj sinova i kćeri koji će htjeti dati se voditi mudrošću odozgor! Hoće li u njemu biti dostatan broj onih koji će shvatiti važnost opstanka u BiH i ostanka u RH. U domovini smo kroz stoljeća patili i umirući opstajali, a kada olako odlazimo – živjeli i nestajali.

Danas ćemo moliti da ovo Božje djelo Filozofskog fakulteta Družbe Isusove, podignuto za spas i istinsku sreću hrvatskog naroda i Crkve u njemu, u podizanju i spremanjtu naraštaja za novo tisućljeće dadne svoj puni doprinos Božjem planu spasenja. U svoje molitve ćemo uključiti i sve one koji se u Crkvi, na čelu s papom Ivandom Pavlom II., čiji dan danas slavimo, i u svijetu, napose u Europi, zalažu da na putu kojim prolazi čovjek današnjice ne poneštane znakova nade. IP

Isusovci na web-u

The image displays five separate windows from Microsoft Internet Explorer, each showing a different website:

- Top right window:** A screenshot of the website <http://www.ffdi.hr/zivot/>. The page features a large logo for "OBNOVLJENI život" (Obnovljeni Život) and text about the journal's history and mission.
- Middle left window:** A screenshot of the website <http://www.ffdi.hr/>, which is the homepage of the Faculty of Philosophy of the Society of Jesus in Croatia.
- Middle right window:** A screenshot of the website <http://www.cfj.ie/>, the Jesuit Centre for Faith and Justice in Ireland.
- Bottom right window:** A screenshot of the website <http://www.duhovno-vrelo.com/>, featuring a magazine cover for "Duhovno Vrelo".
- Bottom left window:** A screenshot of the website <http://www.jesuits-europe.org>, the News Service of the Conference of European Provincials.

JESUIT SPIRITUALITY CENTRES: EUROPE

<http://home.clara.net/loyola/>

COUNTRIES

Austria	Belgium	Britain UK	Croatia
Czech Republic	France	Germany Deutschland	Hungary
Ireland			
Poland Polska			

Spain España

If you find me

INTRODUCTION

All known Jesuit Spirituality Centres in Europe are listed. Further details from people who have visited these houses.

Most centres offer a place to

Jesuit Centre for Theological Reflection (JCTR) <http://www.jctr.org.zm/>

Jesuit Centre for Theological Reflection

MISSION STATEMENT: The mission of the Jesuit Centre for Theological Reflection (JCTR) is to minister to the local church in Zambia and Malawi in the service of faith and promotion of justice, with attention to culture and dialogue, through theological reflection, research, education and advocacy.

- Information
- Activities
- Calendar
- JCTR Bulletin
- Networking

- Cost of Living
- Courses
- Online Discussion
- Publications
- Jubilee 2000 - Zambia

Lukemba House, 5100 (Great East Road),
P.O. Box 37774, 10101 Lusaka, Zambia

You are Visitor No. 76

US\$6.5 million debt cancellation campaign

[Information](#) | [Activities](#) | [Updates](#) | [JCTR Bulletin](#) | [Networking](#) | [Cost of Living](#) | [Discussions](#) | [Publications](#) | [Abliss 2000 - Zambia](#)

Welcome to Jesuits Online Microsoft Internet Explorer [Working Offline]

<http://www.jesuit.org/>

welcome to the
jesuits

A virtual community for
friends and colleagues of
the 4,000+ priests in the
United States and an
open house for those who
would like to know more
about the Jesuits

Pilgrims Page
Ignatian spirituality and the
story of the pilgrim who
became St. Ignatius and serves
as a model for contemporary
pilgrims

A worldwide network to
accompany refugees and
displaced people and offer
practical and spiritual support

Advocates who bring a
voice rooted in the
shaping of national
international policy
in Washington

To explore further, click on one of the images

<http://www.jesuithigh.org/trad.html>

The Jesuit Tradition

- [The School Emblem](#)
- [History & Mission of Jesuit High School](#)
- [Philosophy of Jesuit High School](#)

Nationally Recognized as an
Exemplary School by the
Secretary of Education of the
United States

Member, Jesuit Secondary
Education Association,
National Catholic Educational
Association

[Home Page](#) | [The Jesuit Seal](#)

[Admission](#) | [Academics](#) | [Sports](#)
[Activities](#) | [What's New](#) | [Alumni](#)

Site created with DreamWEaver
Designed and maintained by
Catholic Web Design
Copyright © 1999, P.T.

Jesuits in Poland Microsoft Internet Explorer [Working Offline]

<http://www.jesuits.pl/>

Jesuits - the full name is the Society of Jesus (SJ), the full Latin name is *Societas Iesu* (SI) - religious order in the Roman Catholic Church. The order was founded by St. Ignatius of Loyola and his six companions who bound themselves to God by vows on 15.08.1534. The Order was officially confirmed by Pope Paul III in the Bull *Regimini Milianae Ecclesiae* on 27.09.1540. Cardinal Stanisław Hozjusz invited the Jesuits to Poland in the year 1564.

The present number of Jesuits (at the beginning of 2000) is 21354: 15020 priests, 3997 seminarians and 2311 brothers. There are Jesuits in almost every country in the World. The General Curia is in Rome, in Italy.

In Poland, 687 Jesuits (461 priests, 154 seminarians and 72 brothers) live and work in two Polish Provinces:

- Northern Province - PMIA (Curia in Warsaw)
- Southern Province - PMIE (Curia in Krakow)

APOSTOLIC ACTIVITY - HISTORY - INFORMATION - CONTACT

[Strona w wersji polskiej](#) • [Versión en español de esta página](#) • [Le site WEB en version française](#)

Page last updated: March 26, AD 2000

> II ←

Internet

[Opening page](#) <http://www.jesuits.pl/>

